

S'ull de Sol

Revista cultural d'Alaior

Gener 2021 | Núm. 365

2 €

DL: ME 407-1990

CRISI SOCIAL I ECONÒMICA
PISCINA MUNICIPAL
MARGARITA ORFILA,
PRESIDENTA DE L'ATENEU

30

1990 - 2020
ANYS

MANOLO BARRO

S'Ull de Sol

Gener 2021 · Edició núm. 365

32 pàgines · Tiratge 1100 exemplars

Coordinador: Miquel À. Marquès

Administrador: Josep LL. Andreu

Equip de redacció: Paco Mercadal,
Pere Gomila, Anselm Barber,
Josep LL. Andreu, Maca Ramos.

Muntatge: Joan Barber Palliser

Col·laboradors: Pere Reure,
Miquel À. Limón Pons, Antoni Gómez
Jaume Cardona "Tanus", Llorenç Pons,
Blanca Ripoll, Quico Sintès, Pep Gómez,
Enrique Cuadra, Francesc Ximenes,
Bep Meler, Marga Juanico, Núria Pons,
Jordi Odrí, Mandy Tuckett

Fotografies:

Redacció, Manolo Barro, Foto Nueva,
Joan Florit

Correcció lingüística:

Pere Gomila i Paco Mercadal

Disseny gràfic: Redacció

Publicitat: Ramon Babot

a/e: publicitatsulldesol@gmx.com

Repartidors: Josep LL. Cardona,
Pura Mercadal PonsEdita S'Ull de Sol, Associació Cultural
Carrer des Forn, 9
07730 ALAIOR (MENORCA)
a/e: sulldesol@yahoo.es
sulldesol@gmail.comIMPREMTA: J. PONS
Cra. Nova, 137 - Alaior
DL ME 407 - 1990S'Ull de Sol s'edita amb la col·laboració
parcial de l'Ajuntament d'Alaior, del
Consell Insular de Menorca i Direcció Gral.
de Política Lingüística del Govern BalearConsell Insular
de Menorca

Blanca Ripoll

Cop de fona

Propòsits de cap d'any

Fa uns dies vaig veure una vinyeta còmica per les xarxes socials que deia alguna cosa així com: "Què? No teniu coratge de fer propòsits de cap d'any per al 2021, no?" I d'altres bromes que parlaven dels desitjos que havíem fet tots, amb cada gra de raïm, a l'entrada del 2020 i que havien quedat més que estroncats amb la pandèmia –quan la pandèmia no ha estroncat coses pitjors que desitjos del primer món com: viatjar, veure més els amics, sortir més i preocupar-nos menys, etc. En paral·lel, circulen mantres per internet i d'altres mitjans de l'estil de: "Ens hem de quedar amb les coses bones del covid-19, com haver après a viure el present", blablabla.

Recuperem un tòpic tan antic com el *carpe diem* o el menys conegut, però més polític *collige virgo rosas*: pren, donzella, les roses, ara que pots. No entrarem en la misogínia de la frase, únicament dirigida a noies ja que podia dependre'n la manutenció, l'estabilitat o una vellesa digna. Em ballaven pel cap totes aquestes imatges i frases de: no facis plans, no facis propòsits per al 2021, vés a saber què més ens pot passar ara, aprofita, viu el present, no donis voltes, captura l'instant. I vaig viatjar de forma molt ràpida cap al passat. Cap a un passat no molt llunyà: fa gairebé tres anys que vaig signar un contracte de cinc anys amb la Universitat de Barcelona. Un contracte amb un sou digne i amb una estabilitat d'un

I és que, potser, l'única cosa que ens fa forts no és viure el present, sinó precisament pensar en futur i en col·lectiu: refermar les febles estructures d'un estat del benestar de genètica europea; consolidar valors que rallin de grup i no d'individu.

lustre. Fins fa tres anys, jo era una de tantes persones precaritzades, amb dues, tres, quatre i fins a cinc feines alhora, amb contractes anuals en el millor dels casos, hiperformada i que començava a tenir massa anys i massa experiència per optar a llocs de treball júnior. I durant els vuit anys que vaig estar així, jo i tants companys ens vam acostumar a no fer plans. A no pensar més enllà d'un parell de mesos vista, ja que mai no sabíem on seríem l'any següent.

I sí, vam aprendre a ser feliços i a no crear-nos expectatives i a lluitar per a cada fita diària.

Però aquest no és el meu desig per a ningú.

I vaig començar a arrufar el nas i a pensar que, tal vegada, el sistema ens convida a pensar en el *carpe diem*, però el que vol és fer-nos oblidar que vivim més precaritzats que mai, que aquest virus ens ha escopit a la cara que som fràgils, que naixem fràgils: segurament els humans som la criatura més dèbil quan neix de tota la terra... Potser aquests mantres de "viu el present" actuen a manera de pantalla, de miratge.

I és que, potser, l'única cosa que ens fa forts no és viure el present, sinó precisament pensar en futur i en col·lectiu: refermar les febles estructures d'un estat del benestar de genètica europea; consolidar valors que rallin de grup i no d'individu (com "emprenedoria" o "lideratge": no podem ser tots emprenedors o líders! Imaginau un món de líders parlant tot sols...); bastir projectes i il·lusions, que les millors coses les hem somniat cap endavant, sense saber del cert si es podrien fer o no.

Aquests són els meus propòsits. Que res ni ningú ens impedeixi pensar en futur. Que ningú ens el robi.

Redacció

Editorial

Per un municipi amb més equitat

Aquest mes tractam de la tasca de Creu Roja, de Càritas i dels Serveis Socials municipals arran de les necessitats agreujades per la pandèmia. Lloable, imprescindible i mai prou agraïda tota aquesta feina. Però ens hem de plantejar anar més enllà.

L'equitat social és fer possible que les persones tinguin l'oportunitat de guanyar-se la dignitat. No és donar, és crear les oportunitats de no quedar-se relegats del benestar. Gran part de les desigualtats i penúries són una conseqüència de causes que no es poden atribuir a les decisions lliures de les persones. Altres sí. No les hem de mesclar. Les societats més avançades en benestar social han aconseguit separar per una banda allò que és atribuïble a opcions de vida de cada individu i que no han de generar cap atenció o servei que sigui un privilegi gratuït. I per una altra banda tota la resta de necessitats que són factors

socials sobrevinguts sobre les persones sense cercar-los. Aquestes són les causes que han de ser ateses per retornar les persones a les possibilitats de guanyar-se la dignitat. Corregir aquestes causes és prevenir i solucionar molts més problemes.

Darrere les mentalitats ignorants de mesclar ambdues coses hi ha incapacitat i ideologia. Poca ciència. Hi ha persones que creuen que la manca d'equitat és com la vida paga als qui no són prou treballadors ni aplicats. Normalment aquesta manera de pensar no és altra cosa que una fórmula per justificar el rol que juga cadascú dins la possessió de poder i de recursos. Curiós que aquells que creuen que tot és fruit només de la capacitat no admetin quina part gaudeixen ells mateixos per oportunitats que han heretat, pel que han aprofitat de la comunitat on viuen, o per sort. Mentre, voldrien deixar de contribuir en impostos encara que açò impedis les oportunitats dels altres.

Per estar bé no ens convé gens ni mica que els altres estiguin malament. Els països més savis apliquen l'equitat per aconseguir que tothom estigui millor. La major part de les febleses actuals de la pandèmia posen en evidència un sistema que no funcionava. El 25% ja patia abans però se sostenia amb les engrunes, un 50% se salvava però avesat a callar, i un 25% acumulava mentre impedia que la resta no sortís de la seva tanca. La pandèmia ha causat que ara el 25% que acumulava també tenguí negocis que necessiten ajuda. Normal i comprensible. Potser per açò mateix haurien de comprendre que hi ha altres tipus de pandèmies que també afectaven la resta.

La ideologia dominant de poca equitat és la que impedeix posar generosament els recursos públics a treure persones de l'atur i posar-les a produir per a la comunitat. Demà totes aquestes persones podrien retornar progrés a l'estat. Maleïda ideologia que fa de la sort de cadascú l'excusa per no moure res de substancial. Asseure's sobre la selecció natural per justificar la desigualtat és ignorar que el metge que et va salvar del virus era un immigrant de família marginal d'un país pobre que el va formar a base de beques.

Model piscina, model Terra Mítica

Els projectes de l'actual govern municipal poden tenir un substrat lògic i honest, poden sorgir d'una il·lusió lloable. Però açò no basta, les accions públiques han de comptar amb un contrast racional que assegurin que la il·lusió és realista i aconsellable. Tots podem tenir el desig de viure amb un 5% d'atur, de salaris mitjans per damunt dels 2.000 € mensuals, de no patir l'èxode de capital humà jove, de tenir un comerç local potent i ben viu, de tenir les millors instal·lacions culturals i de ser una comunitat cordial i intel·ligent. També podem tenir la il·lusió de tenir una piscina municipal i els gimnasos i altres que s'hi afegeixen. Però no basten els desitjos, s'han d'acompanyar de conveniències i d'oportunitat. El projecte de la piscina suscita molts dubtes que s'han de sospesar.

El PP té un funcionament superficial. Converteix les seves idees en projectes que no contrasta primer ni amb la societat civil, ni amb l'oposició, ni amb els professionals del mateix Ajuntament. Encomana a empreses de fora que li redactin documents que justifiquin les seves idees. Després intenta acabar de vendre'ls a la població ben vestits. Davall les aparences comencen a aparèixer realitats que posen en qüestió els mateixos fonaments. Els problemes són molt grans pels tècnics municipals per encabir-los en les possibilitats reals. Acabam aplicant tot tipus de calçador. Renunciam a necessitats i prioritats imprescindibles per a la vivesa productiva. Tot es complica. Però la política electoralista té açò, té molt de circ romà, de Terra Mítica, de Fórmula 1 i de tot allò que va fer de València una terra traïda que costarà anys de recuperar.

Antoni Gómez (metge)

Llum al final del túnel

Quasi segur que quan llegiu aquestes línies ja s'haurà començat a vacunar els grups de més risc de la nostra illa, i començarem a veure la llum al final d'aquest llarg túnel que hem hagut de travessar.

Els Beatles parlaven del «llarg i tortuós camí» en una de les seves cançons, que defineix perfectament allò que hem hagut de passar per suportar aquesta pandèmia del coronavirus.

I la magnitud de la destrossa al nostre país la podem valorar pel prop de dos milions de persones afectades i els 50.000 morts. I encara no s'ha acabat.

És veritat que la nostra illa ha estat de les menys afectades de les Balears, però així i tot els més de mil casos i els 20 morts ens dona idea de com ens ha anat. Fins fa un mes manteníem xifres prou baixes, però el brot d'Alaior va rompre tota la bona evolució que dúiem, i va fer passar tota l'illa al nivell 3, amb el que açò suposa de mesures de confinament i limitació d'activitats lúdiques i comercials.

Voldria comentar amb més detall el que va passar al nostre poble, ja que de les equivocacions en podem treure lliçons per aprendre.

Segur que durant aquests mesos heu sentit parlar que basta que UN es boti les mesures de prevenció perquè es produeixi el contagi, i també que el perill d'aquesta malaltia són els positius asimptomàtics, o sigui les persones que estan malaltes no presenten símptomes però poden transmetre la malaltia. Idò a Alaior van passar les dues coses.

A la inconsciència d'un positiu asimptomàtic escampant el virus per on passava, se li va afegir el fet de no respectar les normes de prevenció de dur mascaretes i mantenir les distàncies de seguretat.

I ja tenim l'embolic! Prop de 40 persones afectades per coronavirus i més de 200 fillets de les escoles confinats a l'espera del resultat! Sense comptar l'angoixa i l'alarma social que es va crear al nostre poble.

L'únic bo d'aquesta trista història va ser que quasi cap dels afectats va presentar símptomes greus, i que les autoritats sanitàries van decidir realitzar un reconeixement de la població d'Alaior que va demostrar que de les més de 1.600 persones que es van realitzar les proves només una va donar positiu. Conclusió: la gent d'Alaior és responsable i ha seguit les normes de prevenció per evitar agafar el virus. Enhorabona a tots menys a un!

I ara ja tenim la vacuna aquí. Però encara hi ha gent que em demana: «Què hem de fer?» I jo em qued de pedra! Després de tot el que hem passat, de l'angoixa, del confinament, de la crisi econòmica, dels ingressats, dels morts, i no sé quantes coses més, encara hi ha gent amb dubtes.

Dels que tenen dubtes n'hi ha de dos tipus, els inconscients i els malcriats.

Els inconscients són aquells que es creuen la primera cosa que els diuen, i fan més cas de revistes pseudo-

científiques o teràpies alternatives abans que de metges i científics que s'han passat molts anys de la seva vida estudiant malalties. Són uns inconscients.

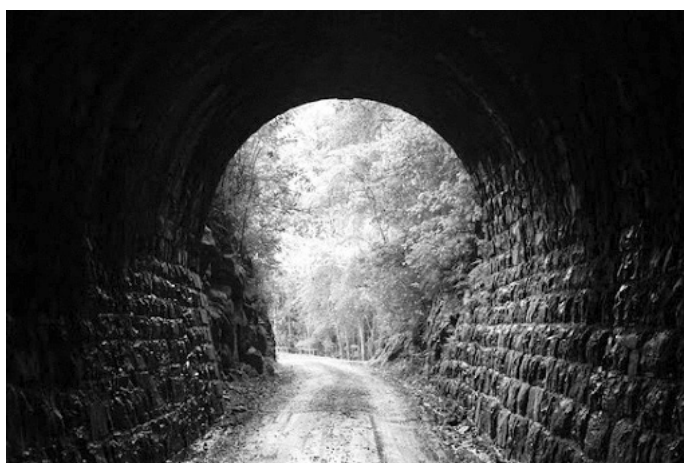
Els malcriats són els negacionistes, els que neguen que el Covid-19 existeixi o que diuen que tot açò de la pandèmia és un muntatge i que amb la vacuna ens enverinarem.

Amb els primers hem de ser didàctics i intentar fer-los veure que les vacunes han salvat a milions de persones i que gràcies a elles hi ha malalties que ja han desaparegut.

Als malcriats que neguen la malaltia no els desitj cap mal, però els pregaria que quan hi hagi algú malalt es presentin voluntaris per cuidar-los, ja que si no hi creuen no han de tenir por de res. O no?

A tots els ciutadans d'Alaior que s'estimen el poble els aconsell que quan comenci la vacunació contra el coronavirus ho facin, per ells i per tots els que estimen.

La llum al final del túnel es comença a veure.

FE D'ERRATES

A la revista de desembre, a l'article "Recordant la sarsuela" de la pàgina 26 on diu "alternant les funcions en el Teatre Principal de Maó, al Born de Ciutadella, i a Alaior, primer al Cine España i després al Centre Cultural" havia de dir: **alternant les funcions en el Teatre Principal de Maó, al Born de Ciutadella, i a Alaior al Centre Cultural.** Errada no atribuïble a l'autor sinó a la correcció feta per la revista.

Pere Reure

Resiliència

Què vol dir aquesta paraula que darrerament s'ha posat com de moda entre la gent, diguem-ne, "progre"? És la capacitat d'un individu per afrontar amb èxit una situació desfavorable o de risc. També s'entén la capacitat d'un sistema per a recuperar el seu estat inicial quan ha cessat la pertorbació a què havia estat sotmès.

Al vídeo on l'equip de govern del CIME presenta a la ciutadania la revisió del Pla Territorial Insular (PTI), la paraula "resiliència" hi és pronunciada unes quantes vegades. La idea és que Menorca pot recuperar-se després d'haver estat "pertorbada" per fenòmens com l'abandonament rural, la proliferació descontrolada d'habitatges turístics als nuclis de població o d'hortals en el medi rural, la degradació d'alguns nuclis turístics, la saturació de l'abocador de Milà, etc.

El 2003, el CIME, presidit per Joana Barceló, després de 4 anys de feina intensa, aprovava el PTI com a una opció de futur i de desenvolupament sostenible. Va ser un pla d'ordenació pioner, avançat a la seva època, que a dia d'avui encara segueix vigent. Aleshores, la Conselleria d'Ordenació del Territori estava dirigida per M. Lluïsa Dubon, una persona que tenia les idees clares i que sabia com plasmar-les damunt del paper.

A finals del 2014, el govern conservador del CIME presidit per Santiago Tadeo va aprovar la Norma Territorial Transitòria (NTT) perquè no estava d'acord amb les directrius del PTI i volia satisfer les ànsies de col·lectius que mai no el van acceptar: Col·legi Professional d'Aparelladors, PIMEs, senyors de lloc, cadenes hoteleres, etc. Aleshores, la Conselleria d'Ordenació del Territori estava en mans de na Marta Vidal Crespo, una senyora que arribava amb l'etiqueta d'experta jurídica i assessora de destacats actors del sector immobiliari i turístic. Durant la vigència d'aquesta NTT (finals 2014 - octubre 2017) es va aprovar la declaració d'interès general del parc aquàtic de Biniancolla, que ha generat una indemnització milionària a l'Ajuntament de Sant Lluís. Ella també sap cosa del cas CESGARDEN, que tant de perjudici ens causa als menorquins. Sort que aquesta senyora Vidal era "experta jurídica".

Alguns han dit que Menorca no té un model d'ordenació territorial, un full de ruta, però açò és fals: el PTI ha estat el full de ruta d'una Menorca que vol ser sostenible en el temps i en l'espai. En tot cas, qui no té un nord o no li interessa tenir-lo és el Partit Popular, a qui li agrada nedar en l'ambigüitat, una ambigüitat calculada per no decebre ningú. Populisme en estat pur o, com diuen els francesos, quan no hi ha moixos, totes les rates ballen. Ara, el CIME es proposa modificar el PTI del 2003 per tal de "gestionar el territori des d'un equilibri per adaptar-se a les necessitats que demanda la societat. Perquè Menorca, gràcies al PTI, encara té possibilitat de créixer" (Susana Mora *dixit*). O sigui, la quadratura del cercle: créixer sense créixer.

L'actual modificació del PTI em recorda el cas de la Llei 22/1988, de Costes, aprovada en temps de Felipe González

essent la ministra de medi ambient Cristina Narbona, una altra que tenia les coses clares. La modificació vingué de la mà de la Llei 2/2013 quan el president era Rodríguez Zapatero. La Llei de Costes havia generat un malestar considerable entre molts col·lectius i va propiciar la creació d'una Plataforma Nacional d'Afectats, que calculava en 45.000 habitatges els que havien quedat fora d'ordenació quan el llindar marítime-terrestre es va establir en 100 me-

tres des de la línia de costa. La reforma va reduir la distància a 20 metres lineals, la qual cosa va impossibilitar la recuperació del domini públic litoral i la pervivència de la majoria d'agressions que durant anys s'havien produït a la vorera.

La reforma del PTI pretén clarificar diverses "disfuncions" que aquest ha generat, com la turistificació de zones residencials o la proliferació d'hortals. A Menorca, la il·legalitat no s'ha produït tant a la vorera com a l'interior, al sòl rústic, en forma d'hortals. Hom calcula que hi ha uns 4.000 habitatges fora d'ordenació. El PTI preveu la legalització d'aquests "nuclis rurals" mitjançant l'aprovació de plans especials. Els propietaris de cada nucli hauran de posar-se d'acord per promoure'n la redacció, la qual cosa els suposarà un cost elevat: infraestructura d'aigua potable, clavegueram, enllumenat públic, voravies, etc. Òbviament, una persona que visqui en una caseta de 50 m² no voldrà pagar igual que una altra que hagi edificat un xaletar de 250 m². No és segur que es posin d'acord els propietaris.

Es podran legalitzar les "casetes d'eines" de fins a 90 m², un regal de Reis per a molts d'aquests infractors. A més, a les que superin aquesta superfície, tot i quedar fora d'ordenació, no caldrà esbucar-les. No podran fer reformes estructurals, però ningú diu que no puguin realitzar tasques de manteniment. A més, totes les solucions individuals que compleixin la normativa de residus podran ser acceptades i incorporades als plans especials. En poques paraules, un voler i no poder perquè les solucions proposades esdevindran inútils. Acabarà passant el de sempre: els vius que en el seu dia es van botar la legislació en rústic i aprofitaren per a crear el seu particular Shangri-la en el medi rural es veuran beneficiats i la seva pilleria es perpetuarà en el temps tot creant un immens greuge comparatiu amb la resta de ciutadans que sí respecten la legislació vigent.

Està clar que el tema dels hortalis no l'han provocat els actuals governants del CIME, sinó que és conseqüència d'una desídia històrica per part d'autoritats municipals, insulars i d'una corrupció enquistada en la societat civil. Ara entenc el perquè de la resiliència. Recordem: capacitat d'un sistema per a recuperar-se, adaptar-se i desenvolupar-se positivament davant d'unes circumstàncies adverses. En el tema dels hortalis, "tot ha de canviar per tal que res no canviï", com va deixar escrit Giuseppe Tomasi di Lampedusa a *Il gattopardo*. Però, alerta!, perquè açò és indici d'una societat decadent, no resilient.

Maria Solà

Fotos: Manolo Barro

Unes 130 famílies vulnerables d'Alaior són ateses per Càritas i la Creu Roja

Al voltant de 130 famílies d'Alaior necessiten ajuda avui per tenir garantides les seves necessitats bàsiques a causa de la crisi motivada per la pandèmia de la Covid-19 que va esclatar el passat mes de març i que, encara ara, fa augmentar el nombre de persones en situació de vulnerabilitat al municipi.

Tal com assegura el president de la Creu Roja d'Alaior, Sebastià Ameller, les previsions no són gens favorables perquè moltes de les persones s'han quedat sense feina arran de la crisi sanitària o no han pogut treballar aquesta temporada d'estiu.

El departament de Serveis Socials de l'Ajuntament és l'encarregat de derivar totes les persones i famílies amb necessitats a la Creu Roja o a Càritas, que són d'aquesta manera la primera xarxa de protecció per a persones vulnerables.

Ameller assenyala que l'entitat que presideix atén actualment unes 70 famílies, que representen unes 200 persones, una xifra notablement més elevada que les 40 famílies que necessitaven ajuda a causa dels seus baixos recursos abans de la pandèmia.

El perfil dels usuaris és variat, tot i que en la Creu Roja ha augmentat el nombre de famílies alaiorenques de mitjana edat que demanden productes de primera necessitat, com menjar i productes de neteja i higiene personal. "Normalment la gent és molt agraïda i fins i tot s'ofereixen a ajudar en allò que puguin", explica Ameller.

A més, la Creu Roja també ha doblat el nombre d'usuaris, especialment persones majors o amb discapacitat, que reben menjar a casa seva arran de la irrupció de la Covid-19. El president indica que l'explicació d'aquest increment radica en els diversos tancaments del centre de dia a causa de l'estat d'alarma i dels brots detectats al geriàtric, cosa que

va motivar que els usuaris que abans de la pandèmia dinaven sempre allà no hi poguessin anar i necessitessin menjar al seu domicili.

Un altre dels serveis que ofereix l'entitat i que ha tingut una gran demanda darrerament és l'acompanyament per part dels voluntaris de persones majors del municipi a cites mèdiques, tant en el centre de salut com a l'Hospital Mateu Orfila de Maó.

El president de la Creu Roja destaca la fantàstica resposta dels particulars i empreses d'Alaior que, tal com diu, han fet moltíssimes donacions que permeten ajudar més i millor als usuaris. "De sobrar, no en sobra gens. Tenim un magatzem i està ben pelat", manifesta.

Ameller apunta que «anam sobre la marxa». De fet, assegura que les aportacions de la Unió Europea que van arribar el passat mes d'octubre es van acabar «en un instant» i fins al pròxim febrer no es tornarà a rebre res més des d'Europa.

Amb relació a la implicació de les administracions local, insular i autonòmica, el president afirma que "tothom intenta involucrar-se i fer gestions perquè puguem tenir més ajudes, però quan ho toques de primera mà, mai no és prou".

"Quan et mous en aquest terreny, veus que faria falta molt més", lamenta, tot i que indica que "entre una cosa i altra, ho anam cobrint, no hi ha ningú que no estigui atès a Alaior".

D'una altra banda, Ameller indica que es podrà implantar el sistema de targetes alimentàries a Alaior si els resultats de la iniciativa que s'ha posat en marxa per primer cop a Maó són positius. Es tracta d'un programa per facilitar les ajudes alimentàries i que funciona amb una targeta de dèbit d'un valor monetari definit pels Serveis Socials.

Per la seva part, Càritas Diocesana d'Alaior atén actualment unes 60 famílies, mentre que abans de la pandèmia només hi havia 10 o 15 famílies beneficiàries com a màxim, segons explica la representant de l'entitat, Ana Gomila.

El rector de la parròquia d'Alaior, Bosco Martí, afegeix que ara només es cobreix l'ajuda alimentària, ja que les persones que necessiten ajudes per pagar el lloguer o els subministraments poden fer-ho a través del Fons de Solidaritat postcovid-19 que va posar en marxa a final del mes d'abril l'Església de Menorca amb una aportació inicial de 100.000 euros, que gestiona Càritas Diocesana de Menorca.

Aquest tipus d'ajuts són específicament per pagar el lloguer, el subministrament elèctric i el subministrament d'aigua. Els destinataris són persones i famílies en risc d'ex-

clusió social, sense ingressos o que no disposen de recursos suficients o que han estat greument afectades per la situació de crisi econòmica ocasionada per la Covid-19.

Per açò, Bosco Martí indica que si una persona o família amb aquestes necessitats arriba a la parròquia, se la deriva a Càritas Diocesana de Menorca, on es duu a terme una valoració tècnica de la seva situació personal, social i econòmica.

A més, el rector de la parròquia puntualitza que abans de la pandèmia també s'oferia roba a les persones més desfavorides, però aquest servei es troba actualment inactiu perquè, a causa de les mesures d'higiene i seguretat que cal complir, era necessari un tractament especial de cada peça que no es podia assumir.

Amb relació al perfil dels usuaris del banc d'aliments de Càritas d'Alaior, Bosco Martí assenyala que avui s'atenen famílies alaiorenques, una situació que abans no es donava habitualment.

L'entitat fa front a l'augment de la demanda gràcies als donatius dels particulars i de les empreses del municipi, a més d'algunes donacions econòmiques que serveixen normalment per comprar productes frescos. "Atenem a tothom, però és important destacar que nosaltres no tenim suficients recursos per abastir la compra setmanal o mensual completa d'una família, sinó que més tost oferim una ajuda perquè la gent no hagi de gastar tant", afegix Martí, qui remarca que un dels productes que no solen arribar i que de tant en tant han de comprar són bolquers per als fillets, perquè és un producte car que pot suposar que una família hagi de renunciar a altres productes de primera necessitat per poder adquirir-los.

Ana Gomila assenyala també que "abans era suficient amb els doblers que ens enviava la Unió Europea i el que arreglèvem dels supermercats, però ara necessitam més i la veritat és que els empresaris i els particulars del poble col·laboren molt, no tan sols fent donacions econòmiques sinó també oferint-nos productes de primera necessitat".

A més, la representant de Càritas remarca que l'entitat rep anualment una ajuda de 3.000 euros de l'Ajuntament que, segons assenyala la regidora de Serveis Socials, Maria Antònia Pons Mascaró, enguany ha atorgat 158 ajuts socials a persones en situació de vulnerabilitat, que pugen a prop de 100.000 euros.

Cal destacar que al llarg de tot l'any 2019 es van donar 69 ajudes, per un valor de 37.984 euros. "Hem triplicat la xifra d'ajudes econòmiques, que serveixen bàsicament perquè els ciutadans amb menys recursos puguin fer front al lloguer, a les factures i a l'adquisició de productes frescos", subratlla Pons Mascaró.

A causa d'aquest increment de les necessitats socials al municipi, el consistori ha contractat dues noves treballadores socials i una administrativa per reforçar el departament de Serveis Socials, que treballa de manera incansable perquè cap veí amb dificultats econòmiques quedi desatès.

IMPRESA JONS
I M P R E N T A

Impressió digital, ràpida {
• Targetes
• Invitations
• Celebracions

Impressió offset / tipografia

Edició de llibres, revistes, catàlegs...

Disseny gràfic, creació de logos i línia d'impresos

+ de 30 anys d'experiència

Carretera Nova, 137 (Alaior) - Tel.: 971 37 14 29 - email: imprentajons@telefonica.net

Anselm Barber

Aportació municipal insuficient per a la crisi

Pla Reactiva: 143 persones contractades a Maó, 37 a Sant Lluís i només 19 a Alaior

Aquesta és una notícia d'aquelles que indica quina és la preocupació real dels ajuntaments per a les possibilitats econòmiques dels seus ciutadans. Com a mínim els ajuntaments des Castell (14 persones), des Mercadal (6 persones) i de Ciutadella també contractaran persones dins el mateix programa. Són doblers que el Govern ha brindat als municipis, una aportació externa important perquè arribi als ciutadans que ho necessitin durant uns mesos. A Alaior ens hem quedat curts, tot i ser el penúltim municipi en rendes mitjanes, el darrer en rendes familiars i un dels pitjors de les Balears en l'índex de desigualtat. La darrera xifra d'aturats a Alaior, de novembre, és de 564 aturats. Maó i Sant Lluís contractaran entorn de 5 persones per cada mil habitants, Alaior només 2 persones per cada 1000 hab. La solidaritat de l'Ajuntament d'Alaior en la contractació d'aturats en aquests moments de necessitat és la meitat de Maó i de Sant Lluís.

La crisi econòmica derivada del covid-19 és una crisi que agreuja la segregació econòmica entre persones. Que sostraurà part dels estalvis que tenien la població i les empreses, que després mancaran en consum i en inversió. En la mesura que les persones i els negocis d'Alaior s'eixuguin de capital, el dinamisme de l'economia local quedarà encara més tocat i Alaior difícilment sortirà en molts d'anys de les darreres posicions econòmiques.

L'Ajuntament durant els darrers anys ha generat molts més ingressos que despeses. Aquesta diferència, aquesta retenció de recursos, li fa falta ara al poble. I fins i tot seria el moment d'endeutar-se si cal, que és el que fan totes les administracions europees per salvar el futur dels ciutadans.

L'Ajuntament d'Alaior va fer una de les seves publicitats habituals amb un Pla de xoc Covid-19. Analitzem què conté:

244.000 € per a pèrgoles fotovoltaïques; finalitzar del sanejament de La Argentina sense especificar; 207.000 € per a la renovació del teatre del Centre Cultural; 70.000 € per a un ascensor a l'edifici municipal de Santa Rita per situar-hi el departament d'Urbanisme; l'embelliment dels carrers Sant Diego Vell i Bisbe Gonyalons, 238.000 i 116.000 €; reparació del camí de sa Beguda i el camí Vell del Toro sense especificar; i 150.000 euros destinats a petits projectes i convenis amb el Consell Insular de Menorca. El pla covid té 1.308.930 €, però descomptades totes les obres relacionades anteriorment, que eren obres que s'haurien fet igualment sense crisi, queden 283.930 € reals.

Quasi tots aquests doblers tindran un efecte mínim en les conseqüències de la pandèmia perquè es duran a terme molts mesos després que passi el pitjor, quan hagi començat la reactivació, perquè són obres de molts de tràmits. La majoria seran contractades per empreses de fora d'Alaior. El sector de la construcció és dels pocs que no té crisi, és invertir en un sector que no ho necessita. Més del 50 % serviran per pagar materials d'obra i mobiliari urbà adquirits a empreses de fora i que després formaran part del paisatge urbà estranys a les necessitats urgents de les persones. Tot açò amb romanents de tresoreria d'entorn de 6 milions cada any.

La darrera informació que ens serveix de referència és la següent: Un dels sectors més afectats és el dels comerços. A Alaior l'Ajuntament ha destinat 700 € a cada comerç. A Sant Lluís, l'Ajuntament ajuda cada comerç amb 3.100 €.

Ara l'economia necessita que els doblers no siguin en els dipòsits de les administracions sinó en les mans de les persones.

Redacció

Finalitzada l'obra dels tres accessos a Alaior

El passat 9 de desembre, José Luis Benejam, batle d'Alaior, i Francesca Gomis, consellera de Mobilitat, juntament

amb Manel Febrer, enginyer del projecte, van presentar la finalització de les obres dels tres accessos a Alaior.

Recordem que aquesta obra ha estat necessària a causa que la construcció de la rotonda d'accés a Alaior va malmetre'n els tres accessos a causa del trànsit de vehicles pesants. Després d'unes negociacions entre Ajuntament i Consell Insular, s'acordà que l'obra seria finançada per ambdues administracions. El conjunt d'aquesta ha tingut un cost total de 193.500 €, que ha estat pagada a parts iguals.

El projecte va consistir en la millora de la rotonda des Llangardaix, reforçant el paviment de la via fins a la intersecció amb l'entrada al carrer des Banyer. D'altra banda, es va actuar en l'entrada a Alaior per Son Bou, asfaltant la carretera fins a la intersecció amb el carrer des Ramal.

Finalment també es va millorar l'accés des de l'enllaç de Torralba fins al carrer des Migjorn Gran.

Miquel À. Marquès

La consolidació de les pintures grisalles des Convent, a punt d'acabar-se

Sant Bonaventura

A finals de juliol es va iniciar el treball de consolidació i restauració de les pintures grisalles de Sant Diego, projecte impulsat per l'Agència d'Estratègia Turística de les Illes Balears (AETIB) i realitzat per l'empresa ARTYCO (Arte, Conservación y Restauración). Si no sorgeix cap contratemps, el treball finalitzarà a final de gener.

Ana Martín, responsable de l'equip tècnic, ens ha explicat les fases del laboriós treball de consolidació i neteja de les pintures grisalles que es conserven a la planta baixa, a l'escala d'accés a la primera planta i una altra més a la pròpia primera planta. Possiblement aquestes pintures es van elaborar a final del segle XVII.

Martín explica que existeix la tècnica de la pintura al fresc i la pintura al tremp. La primera era la més usada a Itàlia; en canvi, la segona era la més habitual a Espanya. Les pintures de Sant Diego són fetes amb la tècnica al tremp, aplicant-hi el pigment usant un aglutinant de procedència animal. Amb el temps, el pigment perd l'aglutinant, la cola d'animal, de procedència orgànica, i a Menorca agreujat per la humitat.

La tasca de consolidació de les pintures té vuit fases. En primer lloc s'han eliminat totes les capes de calç aplicades a sobre les pintures. Hi han trobat entre dues i sis capes de calç.

En segon lloc han eliminat el morter (terra i calç) no original afegit posteriorment a causa d'altres obres fetes entre 1835 i 2005.

A continuació han consolidat el suport, és a dir, la capa preparatòria posada a sobre el marès per obtenir una superfície plana.

En quart lloc han realitzat la consolidació de la capa de guix i calç, d'un gruix d'uns 2 centímetres, de color blanquer, a sobre de la qual es van pintar les grisalles. Aquesta és la feina essencial de la consolidació pel fet que a sobre

les pintures que es conserven s'hi ha posat un material adhesiu que ajuda a fixar la pintura i evita que aquesta es degradi. En aquesta fase del treball han hagut de consolidar entorn a un 60% de les pintures, a causa de l'estat de conservació, castigades per la humitat.

En cinquè lloc s'ha netejat la resta de calç que quedava a sobre les pintures grisalles. Ho han fet amb mètodes mecànics usant fibra de vidre, gomes d'esborrar a posta per restaurar i la projecció d'àrids o pedra tosca a pressió amb un llapis especial.

Després hauran d'omplir les parts buides de la paret on es troben les pintures a causa d'haver-se llevat parets mitgeres, fer-s'hi xemeneies o forats. Aquests espais s'ompliran amb un morter de calç semblant a la superfície original, tant de color com textura. Així s'aconseguirà donar una continuïtat a tota la paret del claustre.

La setena fase està pendent de confirmar-se si es farà o no. Algunes grisalles tenen zones blanquinoses. Es treballa en la possibilitat d'usar aigua tintada per difondre un poc el blanc i permetre veure la resta de la imatge conservada, aconseguint una pintura homogènia.

Finalment, la darrera fase consistirà en una intervenció mínima aplicant un producte extern de protecció a sobre les línies grises per a protegir-les.

Ana Martín opina que a la partir de la finalització de la intervenció, i pel fet que les pintures grisalles estan situades a l'exterior de l'edifici, seria convenient realitzar una revisió anual i fer-hi la intervenció de manteniment puntual que sigui més necessària.

A més, s'han netejat les pedres clau de les voltes d'aresta de les plantes baixa i primera, aplicant-hi el mateix procés tècnic. Hi han sortit escuts familiars i símbols, alguns policromats. També es restituirán en el seu lloc les peces grisalles que van ser arrabassades de sobre l'entrada de les cel·les dels frares i que es custodien restaurades al Museu de Menorca.

Frares orientals a punt de ser executats

Estrena bus!

DESINFECCIÓ CONSTANT AMB PRODUCTES
HIDROALCOHÒLICS I DESINFECTANTS AUTORITZATS.

CONSELL INSULAR
DE MENORCA
DEPARTAMENT DE MOBILITAT

Maca Ramos

Traspassos i mudances

VITACA

El local situat al carrer des Ramal, número 22 el regenta la societat Carndetall, que també té l'antiga carnisseria de Can Llopis.

Parlam amb n'Alfredo Luque, que està ben atrafegat dins la cuina. Ell és cuiner professional des de fa molts anys i ha fet feina a coneguts restaurants de l'illa.

Les seves especialitats són els plats menorquins i tapes de tot tipus: caragols amb cranca, calamars a l'andalusa, xiprons, pop amb cebes, a la gallega i al grill, pilotes amb diferents salses, esclata-sangs, etc.

El local és gran i l'han redecorat amb molta gràcia.

Tenen molt bon servei i el seu objectiu principal és una molt bona atenció al client.

A la foto surt la cambrera, n'Ainhoa, una valenciana ja menorquina, sempre atenta i agradable.

Bar Gèminis

Parlant amb na Sara i na Janet, ens fan saber que el motiu pel qual van tornar a regentar el bar és que després de 16 anys en què el van dur en Marce i na Janet no va sortir ningú per dur-lo i l'havien de tancar. Així que van decidir agafar el relleu.

En Germán, el seu pare, va fundar el Gèminis fa 32 anys, després de tota una vida dedicada a l'hostaleria.

El local és molt gran, ja que té dos espais ben il·luminats i confortables i l'atenció és molt amable amb les dues cambreres na Tracy i na Xisca.

De moment fan tapes i entrepans, i diuen que la carta no és gaire extensa, però que a poc a poc l'ampliaran, a mesura que la situació de pandèmia també millori.

MASTI

Trobam un nou emplaçament al carrer de Sant Isidre per a l'assessoria que fa 36 anys va obrir les seves oficines dalt sa Plaça Nova.

En Miquel Andreu i na Janet Timoner ens expliquen que tenien ganes de poder reorganitzar els despatxos, que ara estan separats i permeten que hi puguin haver més confidencialitat amb les persones que hi acudeixen pels seus serveis.

Els diferents departaments: comptable, fiscal, laboral i d'assegurances, queden ben delimitats en un edifici modern, espaiós i amb molta llum natural.

Aquí tenen molt bona accessibilitat, aparcament més fàcil i supressió de barreres arquitectòniques per als seus clients.

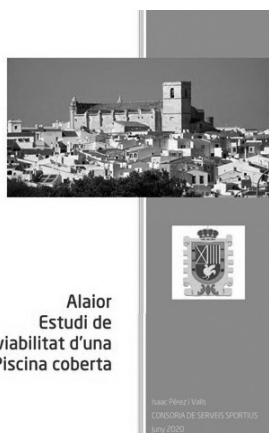
Centre d'Estudis Locals

Els nombres de la piscina

L'Ajuntament va presentar pocs dies abans de Nadal el projecte de complex esportiu de la piscina municipal. El projecte, elaborat per l'arquitecte Manel González, tindrà 2.808,25 m² i estarà situat al costat del Poliesportiu Municipal en el lloc que ocupa el camp de futbol-7 actual.

L'edifici comptarà amb una sola planta. La instal·lació inclourà dues piscines, una de 312 m² i una de més petita de 75 m², també comptarà amb un gimnàs de 288 m², una sala polivalent de 236 m², una zona de vestidors i dutxes, una sala de massatge, una sauna, un solàrium, així com un despatx per als monitors, dos magatzems per al material esportiu, un soterrani i una zona d'aparcament exterior.

L'inici de l'execució es preveu per a l'any 2022. Durant el 2021, l'Ajuntament estudiarà la fórmula per al finançament. El pressupost d'aquest equipament és de 3.130.427 €. Com a mínim s'hi ha d'afegir el valor de les actuals instal·lacions del camp de futbol-7 que es malmetran i que van tenir un cost total d'entorn de 1 milió d'€.

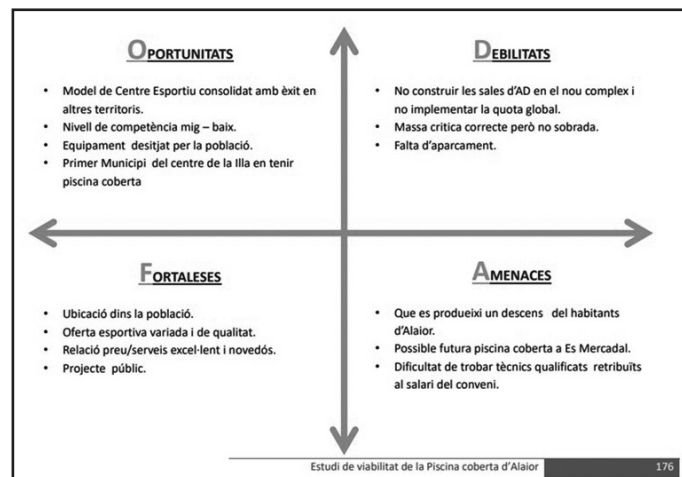
L'estudi de viabilitat econòmica està fet del 2017 i preveia unes instal·lacions de només 1.538 m², un 54 % de les instal·lacions que ara ha presentat el govern municipal. El projecte d'ara no és el mateix de l'estudi de viabilitat econòmica, que tot i ser més senzill concloïa que s'havia de ser prudents.

Calcula que els usuaris potencials seran 10.712, compta com a possibles usuaris els habitants d'Alaior, de les urbanitzacions i de part dels habitants de la resta de pobles de la zona centre de Menorca. No té en compte la nova piscina coberta des Mercadal. No considera que la 2a piscina pública nova de Maó hagi d'influir en la viabilitat de la d'Alaior. Abans

QUADRE RESUM ALS 20 ANYS DE GESTIÓ APLICANT SALARIS DE MERCAT

	CONSERVADOR	MIG	OPTIMISTA	MOLT OPTIM.
% PENETRACIÓ ABONATS	2,4%	5,0%	7,5%	10,9%
Nº ABONATS	268	536	803	1.168
% PENETRACIÓ CURSETS	4,0%	6,0%	8,0%	4,0%
Nº CURSETISTES	428	643	857	428
ABONATS + CURSETISTES	696	1.179	1.660	1.596
COST TOTAL INICIAL	1.783.012 €	1.783.012 €	1.783.012 €	1.783.012 €
VAN	-4.803.729 €	-2.460.171 €	-254.852 €	543.390 €
TIR	-	-	2,3%	6,0%

Quadre de resultats de l'estudi de viabilitat de la piscina, però d'unes instal·lacions un 54 % de les presentades. Dels quatre escenaris estudiats, l'estudi es decanta com a més probable pel mitjà.

Esquema DAFO de l'estudi de viabilitat. En les debilitats assenyalava massa crítica correcta però no sobrada, en les amenaces destaca la possible piscina coberta des Mercadal i el descens dels habitants d'Alaior.

de les conclusions considera com a amenaces la possibilitat d'una piscina semblant a Es Mercadal i que el nombre d'habitants d'Alaior no es recuperi. La realitat és que Alaior tenia 9.769 hab. l'any 2013 i 9.065 l'any 2019.

L'estudi preveu diferents escenaris de funcionament. Un de conservador, un de mitjà, un d'optimista i un de molt optimista. S'inspira principalment en els resultats de la piscina municipal de Ciutadella, i opta per un model semblant. Preveu uns abonats que farien un ús més regular de les instal·lacions, entre 268 i 803 abonats. Un nombre de cursetistes, petits i adults, que farien cursets de natació, entre 428 i 857 persones. Calcula una inscripció entre 22-55 €, unes quotes mensuals per als abonats de 25,2-42 €, segons l'edat i condicions de diferents casos, amb una mitjana de 34,9 € al mes. I unes quotes per als cursetistes segons els dies a la setmana i segons si són abonats o no, entre 12,5-45 € al mes.

L'estudi de viabilitat explica que els abonats de Ciutadella són 625 (2,5% de la població) i que els cursetistes són 1.000 (4% de la població). Ciutadella té 29.840 hab. i Alaior 9.065 hab. Però preveu que els usuaris serien un nombre semblant als de Ciutadella. Aplica a Alaior com a escenari mitjà un 5% d'abonats i 6% de cursetistes de la població potencial, uns punts per damunt de realitat de Ciutadella que no oblidem també té usuaris de Ferreries. En l'optimista aplica un 7,5% d'abonats i un 8% de cursetistes.

Així i tot les conclusions són que:

- El projecte de piscina a Alaior no és viable com a projecte privat perquè amb salaris de mercat provocaria un VAN (valor anual net) als 20 anys de -4.803.729 en l'escenari conservador i de -254.852 € en l'escenari optimista.

Tres documents amb dades de la piscina

	m² de construcció	cost construcció i equipament €	població d'usuaris potencials	usuaris	habitants	aportar Ajuntament funcionament any €
Projecte presentat Nadal'20	2.808,25 m²	3.130.427			9.062	
Consorcia de serveis sportius (2017)	1.538 m²	1.874.272	10.712	700-1.600	9.062	50.000
Serprosport (2007)	3.120 m² segons planol planta	3.996.190	minim d'un 10 % de la població	1.295-1.547	9.062	88.569 - 110.727
Piscina pública de Ciutadella				1.625	29.840	

Comparació de dades dels documents sobre la piscina d'Alaior amb referències de Maó i Ciutadella.

- Que hauria de comptar entre 700 i 1.600 usuaris entre abonats i cursetistes (a Ciutadella són 1.625 segons l'estudi).
- Recomana que l'Ajuntament pagui la construcció i contracti la prestació de serveis a professionals del sector.
- Que si opta per la concessió haurà de ser altament subvencionada.

Al cost de la construcció s'hi ha d'afegir la pèrdua del valor del camp de futbol-7 i el dèficit de funcionament ordinari que segons l'escenari mitjà podria ser d'entorn de 50.000 € anuals per una instal·lació calculada que és del 54% de la que ha presentat el govern municipal.

El 2007 l'Ajuntament també tenia un altre estudi de viabilitat de l'empresa SERPROSPORT que també preveia un funcionament molt deficitari per a un projecte semblant al presentat. Una altra realitat a tenir en compte és que socialment Alaior té un 24% de la població per davall dels 10.000 € per unitat de consum segons l'Institut Nacional d'Estadística, situació de vulnerabilitat que fa difícil ser usuaris de serveis esportius amb un cost mensual d'aquest nivell. També l'índex d'envelliment i de dependència són elevats en el municipi, ambdues coses suposen que la població activa suporta costos socials poc compatibles amb el fet de dedicar parts dels ingressos a quotes fixes per a l'esport de diferents membres de la família.

segons les circumstàncies de l'economia, ja que els recursos que es destinen a un projecte no es tenen per a altres oportunitats potser més substancials i amb una repercussió econòmica més general, que són oportunitats perdudes per dinamitzar el benestar general.

El CE Alaior té 9 equips entrenant al camp de futbol-7

Els responsables del futbol menor del CE Alaior manifesten que actualment tenen 9 equips entrenant un dia per setmana en les instal·lacions del futbol-7. No han tingut cap reunió formal amb l'Ajuntament per tractar de com afectarà la construcció de la piscina les activitats de les categories menors del club. Estan a l'espera que l'Ajuntament els consulti o els informi sobre aquest tema.

Les instal·lacions del camp dels Pins no són suficients per a totes les categories, la qual cosa obliga a compartir camp i a recórrer al camp de futbol-7. Concentrar tota l'activitat als Pins voldria dir, segons els coordinadors, comptar amb franges horàries de moltes més hores de capvespre, però ara ja costa molt trobar entrenadors i delegats que no treballin en aquestes hores. Aglutinar tots els equips en el mateix camp i amb franges horàries coincidents reduiria substancialment l'espai per fer una bona pràctica esportiva.

INVERSIÓ INICIAL	3.996.190,02	euros
USUARIS		
USUARIS MENSUALS ESPERATS 1r ANY	De 1.295 a 1.547	usuaris/mes
USUARIS MENSUALS ESPERATS 2n ANY	De 1.856 a 2.218	usuaris/mes
APORTACIÓ MUNICIPAL		
Per la gestió del primer any	De 88.569,00 a 110.727,00 Segons política de tarifes	euros
Quota anual finançament	De 180.000,00 a 300.000,00 Segons durada i cost finançament	euros

Quadre resum de l'estudi de viabilitat de SERPROSPORT, corresponent a 2007 per a una piscina semblant a la presentada enguany. El nombre d'usuaris als 10 anys se situa per damunt dels actuals de la piscina de Ciutadella. I assigna una aportació municipal anual per a la gestió entre 88.000 i 110.000 €.

La darrera consideració que cal tenir present és el que en economia es denomina cost d'oportunitat. És la conveniència de fer un tipus o un altre d'inversió en cada moment,

DIADA DEL POBLE DE **Menorca**

**17 DE
GENER** | **2021**

La informació actualitzada del
programa es pot consultar en
tot moment al web:
agenda.menorca.es

CONSELL INSULAR
DE MENORCA

MENORCA TALAIÒTICA
Candidata Patrimoni Mundial

Miquel À. Marquès

Es treballa per no perdre el Centre Internacional de Gravat a Alaior

Si el mes passat explicàvem en quin punt es trobaven les gestions per entendre com s'havia arribat a la situació actual entre l'Ajuntament, l'Associació Xalubínia i el Consell Insular, no s'ha deixat de treballar per trobar una sortida per al Centre Internacional de Gravat de Menorca a Alaior.

Des del CIME veuen i desitgen la compatibilitat entre el Centre de Gravat i el nou projecte Alaior Art Contemporani. Crearia sinergies entre l'exposició i la producció viva d'obra, amb una bona activitat cultural, social i econòmica.

Davant el fet que l'Ajuntament ha decidit tirar endavant el projecte d'Alaior Art Contemporani, el 23 de novembre el Consell Insular va enviar a l'Ajuntament un seguit de propostes per arribar a un acord.

El primer punt proposat és encarregar a un expert en art i gestió cultural una valoració tècnica i un projecte de trasllat, reubicació i funcionament del Centre de Gravat. Des del Consell es pot fer l'encàrrec si l'Ajuntament ho accepta i els ho demana. El projecte serà de gestió artística, definirà la infraestructura bàsica i els serveis perquè el taller funcioni, i un estudi de viabilitat econòmica.

Per a la posada en funcionament del nou espai del Centre de Gravat, l'Ajuntament pagaria el trasllat de l'equipament i l'obra d'adequació del nou espai.

El segon és la signatura d'un conveni entre l'Ajuntament i el Consell per al manteniment del Centre de Gravat. El Consell cediria el seu material i equipament (valorat en 35.000 €) a l'Ajuntament i hi aportaria un mínim de 20.000 € anuals per finançar les activitats del centre. L'Ajuntament assumiria la despesa de lloguer, subministrament i taxes i aportaria, en conjunt, una dotació econòmica similar a la del Consell per sostenir l'activitat del centre.

El tercer seria disposar d'una sala per a exposicions i activitats de promoció del treball artístic realitzat al Centre de Gravat. L'Ajuntament podria determinar l'espai per a les activitats i garantir un mínim d'activitats anuals.

El quart és que la gestió del Centre de Gravat s'ha d'externalitzar amb la gestió integrada de l'escola municipal de pintura. El contracte de gestió podria ser en règim de concessió administrativa.

El cinquè punt seria la creació d'una comissió d'assessorament i control, formada per representants polítics i tècnics de l'Ajuntament i el Consell, i per un nombre a determinar d'assessors experts en art i gravat. S'hauria de convidar a Pere Pons com a president honorari d'aquesta comissió, per haver estat el fundador del Centre de Gravat i garantir la continuïtat del seu llegat.

Es planteja redactar un segon conveni pel qual Pere Pons i l'Associació Xalubínia cedirien sense cost al Consell l'equipament i el fons d'obra de la seva propietat, perquè aquest fos cedit després a l'Ajuntament i es pogués emprar al nou Centre de Gravat.

Tiago Reurer, regidor de Cultura de l'Ajuntament, ens

confirma que treballen per normalitzar la situació. Des del primer moment van informar a l'Associació Xalubínia que l'Ajuntament pensava reubicar el Centre de Gravat i que, amb l'arribada de l'Alaior Art Contemporani, ambdós centres es convertiran en un binomi que dinamitzarà culturalment el món de l'art a Alaior.

Des de l'Ajuntament consideren que, en relació a la proposta rebuda per part del Consell, s'han de fer passes per assolir els objectius. En primer lloc revisar l'inventari de béns; després signar el conveni de col·laboració; en tercer lloc, convocar dins el 2021 el concurs de gestió per establir un contracte amb l'entitat que gestioni el Centre de Gravat; i, finalment, crear la comissió d'assessorament. En definitiva, donar continuïtat al Centre de Gravat a Alaior.

Sobre el local proposat, situat prop de la metzinera, d'uns 300 m², Reurer considera que atès l'espai d'altres centres de gravat a l'estat espanyol, és un espai més que suficient on s'hi poden desenvolupar les tasques pròpies. Alhora, l'Ajuntament brinda un ajut de 8.000 € a l'Associació Xalubínia per acabar el curs 2020-2021 en condicions.

Per la seva part, a l'assemblea general de l'Associació Xalubínia realitzada a partir de la proposta de conveni presentada per l'Ajuntament d'Alaior el 15 de desembre, es va decidir que el conveni no és acceptable en els termes redactats, i decideixen no firmar-lo per considerar-lo una imposició de desnonament.

Xalubínia recorda que des del 2014 la corporació municipal s'ha negat o dilatat la negociació i que, des de fa més de 6 anys totes les autoritzacions han estat verbals, tant les relatives a les activitats de l'associació com la notificació de la formalització de les matrícules per al curs 2020-2021.

L'Associació Xalubínia considera que si l'Ajuntament i el Consell Insular volen mantenir l'activitat del Centre Internacional de Gravat a Alaior i aquest s'ha de traslladar a un altre immoble, demanen que sigui l'Ajuntament el responsable del nou emplaçament i del condicionament de l'espai dedicat al taller de gravat.

Alhora, consideren que és impossible tècnicament el trasllat a un local que no disposa dels requisits mínims d'habitabilitat per a realitzar les mateixes activitats que realitzen durant el curs.

Per tant, la decisió de l'Associació Xalubínia és la de continuar a les mateixes instal·lacions fins a final de curs, o bé fins que el local que doni continuïtat al Centre de Gravat tenguí les condicions necessàries: ha de disposar d'instal·lació elèctrica, instal·lació d'aixetes correcta i necessària per als espais d'aigua indispensables en un taller de gravat, la instal·lació de sistemes de ventilació i renovació de l'aire, un espai per a la manipulació i emmagatzematge de productes químics i el corresponent permís de l'Ajuntament per a l'activitat.

Pere Gomila

Margarita Orfila Pons

Presidenta de l'Ateneu de Maó

Margarita Orfila Pons va ser, fins a la jubilació, catedràtica d'arqueologia de l'època prehistòrica i antiga a la Universitat de Granada on va realitzar una intensa tasca docent i d'investigació fins a la seva jubilació. A les Illes Balears destaquen els seus treballs sobre la romanització, amb especial atenció a la ciutat romana de Pollentia a partir de les excavacions en què va participar, o també la feina com a codirectora de les excavacions de la Cova dels Jurats de Callescoves. És membre de la Real Academia de Bellas Artes de Granada i autora de nombrosos treballs en revistes i llibres sobre arqueologia i història antiga. Així mateix és membre de la secció d'Història i Arqueologia de l'IME, de la qual va ser cap de secció, i presidenta de l'Ateneu de Maó, càrrec que acaba de renovar fa poc. Ens atén amablement en les sales tot just renovades del mateix Ateneu per parlar de la institució, però també de cultura, d'arqueologia i d'humanisme.

D'on neix el seu interès per l'arqueologia?

De petita passava els estius a Callescoves, que és de la meua família, i en aquella època el pare Cristòfol Veny va començar a excavar les coves i jo cada dia, als matins, anava amb ells. A partir d'aquí va néixer el meu interès per l'arqueologia.

Ha estat catedràtica d'Arqueologia de la Universitat de Granada...

Vaig estudiar a Palma i després vaig passar a Barcelona a fer l'especialitat. Quan vaig acabar els estudis em va contractar Antoni Arribas, que va ser un dels meus mestres, a la UIB. Després vaig tenir una proposta de ser professora interina a la Universitat de València. Allà hi vaig fer tres cursos i després vaig signar oposicions, primer a Extremadura on vaig quedar segona i després a Granada on vaig treure la plaça de titular de la Universitat i l'any 2000 la plaça de catedràtica. Així durant 27 anys la meua vida ha estat centrada a Granada i a la feina de la universitat que he gaudit moltíssim, tant fent classes com amb tota la part d'investigació a què m'he dedicat molt. Quan em vaig jubilar, però, tenia molt clar que volia tornar a Menorca perquè volia gaudir d'una sèrie de coses que tenia aquí.

Hi ha diferències entre Granda i Menorca pel que fa a la investigació arqueològica?

L'arqueologia és una ciència i com a tal avança. Jo veig més diferències amb quan vaig començar, ni diguem ja de quan era petita amb el pare Veny que hi havia un sistema que ara no es faria, però que no podem jutjar amb els ulls d'ara. Quan vaig acabar la carrera hi hagué un bot molt important amb una manera de sistematitzar la feina de camp i de registrar tot el que sortia d'aquests arxius històrics me-

ravellosos que és cada jaciment arqueològic. Em vaig implicar molt en el sistema de registre amb la utilització d'aparells de topografia per fer planimetries i situar totes les restes que sortien. No hem d'oblidar que els arqueòlegs som historiadors que treballem amb un arxiu històric que són les restes, documents originals emprats per la gent d'aquell moment. A partir de la interpretació des dels indicis cream uns documents a partir dels quals podem estudiar la història. Ara, per tenir tots aquests elements necessitam d'unes altres ciències que ajudin a donar-nos informació. Es comença a treballar amb geòlegs aplicant tècniques que, per dir-ho amb paraules simples, realitzen una radiografia del jaciment. Després es fan anàlisis de totes les terres amb estudis dels sediments i micromorfologia que poden arribar a mostrar fins a 20 o 30 estrats. També s'hi impliquen químics o antropòlegs per a l'estudi dels ossos (edat, sexe, patologies, esforços, etc). L'arqueologia, tot i ser una ciència humanística, històrica, està totalment en contacte amb les diferents ciències (física, química, medicina, informàtica, etc). Aquest bot que ha donat l'arqueologia és impressionant. Diferències amb Menorca? No, perquè aquí la gent també està al dia. Ara bé, treballar en una universitat és un privilegi, i la de Granada més perquè és una universitat de les bones, ja que és més fàcil estar al dia de moltes coses en el camp de la investigació. Però la gent jove d'aquí està al mateix nivell que pugui estar una universitat. Si de cas la diferència és que estant en una universitat tens els companys de les altres àrees al costat, així com el serveis tècnics, de manera molt fàcil.

Creu que serà ara possible assolir el títol de Patrimoni de la Humanitat per a la Menorca talaòtica?

L'any 2009 era cap de secció d'Història i Arqueologia i va ser una proposta que vaig fer jo directament. En aquell moment el president era en Marc Pons i tots els partits polítics van trobar que era una bona idea i que la millor manera de canalitzar aquesta proposta era a través de l'IME, com entitat molt important de recolzament de la recerca i la investigació a Menorca. En el primer moment potser hi va haver un poc de mala sort, perquè hi ha una part de *lobbys* i no és tan fàcil. El producte és boníssim, però, per molt bo que sigui el producte, no es ven tot sol. I l'has de vestir de qualque manera. És com un diamant en brut i en aquest cas potser es va pecar un poc d'innocència perquè entendre el llenguatge d'ICOMOS, que és l'organisme avaluador de la UNESCO, no és tan fàcil. Però el responsable que ha redactat el nou dossier, Cipriano Marín, és una persona que coneix bé aquest llenguatge i no ha realitzat només un inventari de béns, sinó que té un relat que potser li mancava a l'anterior. Jo he gaudit molt participant-hi, tant a l'inici com especialment aquesta segona vegada en la redacció d'alguns dels capítols amb molta il·lusió. Ara hi ha el joc polític que és molt important, el joc de forces, d'interessos de països. No hem d'oblidar que aquest és un

Persones amb criteri

projecte que l'Estat espanyol presenta en l'àmbit internacional. A partir d'aquí hi ha també un joc d'estats al més alt nivell.

És la primera dona a ocupar la presidència de l'Ateneu...

No li don cap importància. Crec que és normal que sigui així i no sé per què no n'hi havia hagut cap abans de jo. Crec en la capacitat de la gent. El més important és que no som jo tota sola, sinó que som un equip. Tenim un conjunt de vocalies i una junta directiva que ens reunim cada setmana quasi dues hores aclarint el dia a dia i açò és preciós. Jo puc ser la cap visible, però sense aquest equip no podríem fer ni la mitat de les coses a l'Ateneu.

L'Ateneu de Maó ha realitzat sempre una impagable tasca cultural, fins i tot en els moments més difícils...

L'Ateneu va ser una obra espectacular quan es va crear. El fet de fundar un grup de menorquins, de gent que vivia a Menorca, una entitat que venia a ser com una extensió universitària, és a dir amb l'objectiu de crear coneixement, formar un fons de documentació, assumir la *Revista de Menorca*, crear un gabinet de ciències naturals, un fons de pintura i ceràmica, i de coneixement global en una època de mitjans molt escassos, té molt de mèrit. La gent podia venir a l'Ateneu a formar-se, a difondre el coneixement que es tenia. Avui totes aquelles coses que abans no es trobaven a l'abast ara es poden trobar fàcilment. Per tant el que ha fet l'Ateneu ha estat evolucionar a mida que han entrat nous canals d'informació. El fons que té l'Ateneu a nivell documentalista és molt important, com ho és l'hemeroteca històrica i una base de recerca impressionant, però també organitzam cursos, tallers d'escriptura, escola de música, de pintura i dibuix, de robòtica, etc. adaptats a les necessitats que la societat reclama. L'Ateneu ha tingut una força molt important en el fet de ser un lloc de convivència, que està obert a totes les opinions, on pots fer ter-

túlies o taules rodones amb gent que pensa de diferent manera i vol venir a l'Ateneu ja que té aquest punt neutre que pens que s'hade mantenir, és el repte més important de l'Ateneu. Ser un lloc de trobada, un lloc on es respecta la persona i tothom vol venir per escoltar o per expressar-se. I sempre que hi hagi un tema d'interès social, un lloc on fer-nos-en ressò.

Durant la pandèmia la cultura ha estat un suport imprescindible per a molta gent...

La cultura és bàsica. Sense cultura, sense coneixement, sense educació, no avançam. Tenir coneixement t'obre portes a tot, i també portes mentals, alerta!, i açò és bàsic. I des de l'Ateneu és el que s'intenta fer, evidentment. I si ja ho teníem clar abans, amb la pandèmia s'ha vist encara més. La cultura ens humanitza i ha ajudat molt a passar totes aquestes angixes a tothom. La cultura et fa créixer i ha estat un suport molt important perquè la necessitam. D'una manera o altra tothom vol saber, conèixer, i hem d'arribar a tots els nivells d'aquesta necessitat de coneixement que tenen en general totes les persones i la millor forma de fer-ho és de manera presencial. Internet és fantàstic, ja no podem viure sense Internet, però no és igual una pantalla que la presència física de les persones. Una pantalla ajuda, però fora de la pantalla la calidesa humana guanya moltíssim. Aquesta part social és molt important.

Una de les activitats de més èxit a l'Ateneu és el curs de Pensament i Cultura Clàssica, un passat que encara ens intepel·la...

Sense el passat no podem entendre el present. El problema és que no aprenem del passat. Tot és un bagatge que duim i sense aquest bagatge no avançaríem, no seríem nosaltres mateixos. Quan més reforçada sigui l'educació pública més ajudarà a tothom perquè manco desavantatges tindran uns davant uns altres i ara mateix s'ha vist amb la pandèmia amb el fet que els fillets han hagut de quedar a

ca seva. No és igual un que té un ordinador per a ell mateix que aquell que ni tan sols en té o no es pot connectar. Ja sabem que aquests avantatges i desavantatges sempre hi seran, però una bona educació pública dona oportunitats a tothom. La formació és molt important i des de l'Ateneu s'intenta també ajudar. La cultura clàssica per a la nostra societat europea i occidental és bàsica. La base de la democràcia la tenim a Atenes, així com la base de la filosofia, evidentment Roma va ser més tecnològica però quins pensadors no hi ha, també!. I mira per on un dels llibres que ha tingut més èxit durant la pandèmia és *El infinito en un junco* d'Irene Vallejo, una persona que voldria que vingués a l'Ateneu. Aquest llibre mateix explica molt millor totes aquestes coses.

Em comentava que la jubilació li ha permès dedicar part del seu temps al camp...

Sempre m'ha agradat el camp. Supòs que és perquè part de la meua família ve del camp i jo vaig tenir la sort d'estar al camp d'una manera o altra. De petita passàvem dos mesos a Biniadrís, on vivia l'avi, i fèiem la vida amb els pagesos i jo anava amb ells, a sembrar, a recollir o el que fos, a mirar com feien la mantega o el formatge. Segurament som arqueòloga perquè m'agrada el camp. He treballat sempre amb terra, he cavat sempre i he fet feina física de camp, per sembrar i recollir, però també, d'una altra forma, en arqueologia. Tenc un trosset i cada dia, si puc, hi vaig una estona encara que sigui una horeta per tallar un parell de branques, regar un poc l'estivada, cuidar l'hort... tenc oliveres i faig un oli que em sembla el més bo del món. El camp et dona una gran satisfacció. Gaudesc molt llegint, gaudesc escrivint, investigant, tenc molt curiositat, però la satisfacció que et dona el camp —i disgusts, eh, que no tot funciona bé— des del punt de vista que jo no hi visc a mi m'ajuda molt. I en aquest temps de pandèmia que hem viscut m'ha ajudat més encara.

Pàgines patrocinades per

Polígon La trotxa
Avinguda de sa Beguda, 7
07730 ALAIOR - Menorca
ILLES BALEARS

Tel. 971 37 81 57
Fax 971 37 90 41

info@construccionesolives.com
www.construccionesolives.com

Equip de Govern - Ajuntament d'Alaior

La piscina municipal, una realitat cada vegada més a prop

José Luis Benejam, batle d'Alaior, juntament amb Rafel Quintana, regidor d'Esports, Festes, Joventut, Fires i Mercats, i Manel González, arquitecte, presentaren el que serà l'obra pública més important que es durà a terme al municipi d'Alaior amb recursos propis de l'Ajuntament: el complex esportiu de la Piscina Municipal.

José Luis Benejam va destacar que «fa molts anys que es ralla d'aquest projecte. Tenir una piscina a Alaior ha estat una vella aspiració i una constant demanda de tots els vesins i vesines, des de fa dècades. Després de nou anys invertits a posar en ordre els comptes municipals, fet que ens ha conduït a deixar el deute a 0 aquest 2020, ara ha arribat el moment de donar resposta a aquesta demanda social, a la vegada que donarem compliment a una de les nostres més destacades promeses electorals».

El projecte aprofitarà la màxima capacitat de l'edifici, que

tindrà 2808,25 m², i estarà situat al costat del Poliesportiu Municipal, amb l'objectiu de compartir sinergies entre ambdues instal·lacions, així com per seguir fent d'aquesta zona un espai esportiu indoor d'alt nivell, amb l'ampliació de l'oferta d'esport salut, ara amb la pràctica de natació.

L'edifici, de disseny modern, i amb identitat pròpia, a la vegada que funcional, comptarà amb una planta, per tal de mantenir una estètica unificada, i que el complex no desentoni dins l'arquitectura d'aquella zona. Així mateix, un dels grans objectius assolits és l'eficiència energètica de l'edifici.

La instal·lació no només inclourà dues piscines, una de més grossa de 312 m², i una de més petita de 75 m², sinó que també comptarà amb un gimnàs molt més ampli que l'actual, de 288 m², una sala polivalent de 236 m², una zona de vestidors i dutxes, una sala de massatge, una sauna, un solàrium, així com un despatx per als monitors, dos magatzems per al material esportiu, un ampli soterrani i una zona d'aparcament exterior.

Rafel Quintana va remarcar que «el complex estarà preparat i dissenyat per ser gaudit per tota la població, tant per fillets petits com per majors. D'altra banda, també podrà ser utilitzada per les escoles i l'institut per l'assignatura d'educació física. A més, podria donar peu fins i tot a ampliar la formació universitària dins l'àmbit esportiu».

Cal remarcar que el projecte executiu és una gran passa pel que fa al desenvolupament del projecte. L'inici de l'execució es preveu per a l'any 2022. Durant el 2021, l'Ajuntament estudiarà la millor fórmula per al seu finançament. El pressupost d'aquest equipament ascendeix a 3.130.427 euros.

Redacció

La ruta Albranca ja té web

Des de l'any 2007, el Centre d'Estudis Locals d'Alaior, amb el suport de l'Ajuntament des Migjorn Gran, realitza cada dimarts d'estiu una ruta cultural entorn a la vida i obra de Francesc Camps i Mercadal.

La ruta fa un recorregut pels espais més significatius en la vida del Metge Camps: casa pairal, tanca de sa Creu, cementeri, vinya des Metge Camps i la biblioteca pública.

En la convocatòria dels pressupostos participatius del 2018, dues vesines des Migjorn Gran, Judith Morillas i Raquel Al·lès, van presentar a títol individual la proposta de senyalitzar i digitalitzar la ruta.

Amb aquest projecte es volia oferir la possibilitat de visualitzar la ruta amb unes senyals i permetre que qualsevol persona interessada pugui fer-la de manera autònoma en qualsevol moment de l'any.

Al llarg d'aquests dos anys i mig s'ha digitalitzat el contingut, que es troba disponible en català, castellà i anglès en el web <http://www.ajmigjorngran.org/Contingut.aspx?IdPub=1882&Menu=FrancescAlbranca>. Alhora, s'hi poden consultar tots els apartats dels punts d'interès on passa la ruta, així com informació comple-

mentària. Se n'han senyalitzat els 7 punts d'interès amb uns cartells de metacrilat enumerats, els quals inclouen un codi QR que permet accedir a la informació del lloc en què es troba el visitant.

Alhora, s'ha editat un fulletó de mà que es pot descarregar en el web, a partir del qual es pot realitzar la visita.

Les il·lustracions són obra de Roser Arge-mí Batlle i les fotografies han anat a càrrec de Consuelo Triay Coll. Les tasques d'elaboració de material les han realitzat Judith Morillas, Raquel Allès i Magdalena Pelegrí, mentre que Miquel À. Marquès (Centre d'Estudis Locals d'Alaior) ha estat l'encarregat de coordinar les tasques realitzades per dur a terme el projecte, així com l'elaboració de textos i el seguiment de l'edició del material.

HI HA MOLTES COSES QUE SÍ QUE PODEM FER

I ara és més senzill fer-les bé

Això és una comunicació del Govern de les Illes Balears.

Ja tens al teu abast un sistema de nivells per saber quina és la situació de la COVID-19 a la teva illa o municipi i quines són les mesures per cuidar-te i cuidar el teu entorn.

SITUACIÓ DE PREVENCIÓ	SITUACIÓ DE CONTROL	SITUACIÓ DE RISC MITJÀ	SITUACIÓ DE RISC ALT	SITUACIÓ DE RISC EXTREM
NIVELL 0	NIVELL 1	NIVELL 2	NIVELL 3	NIVELL 4

Vull saber què puc fer

Captura el QR per saber el nivell vigent a la teva illa i les mesures corresponents o entra a coronavirus.caib.es

RECORDA LES 3 EMES
METRES | MASCARETA | MANS NETES
TRIA ESPAIS VENTILATS

GOVERN
ILLES
BALEARS

Redacció

Desembre

Presentació de llibre a la biblioteca

Dia 4, en el marc de les XVI Jornades d'Història Local i Patrimoni de Menorca, organitzades pel CEL, es va presentar el llibre *Vas més brut que un carboner!* a càrrec del seu autor, Quim Salord, i de Vicent Pons, carboner. En la introducció, la bibliotecària Núria Pons, va remarcar el caràcter didàctic, molt clar i visual del llibre, que explica com era l'ofici de carboner. Quim Salord va explicar que el llibre pertany a la col·lecció que edita la Fundació Foment de Turisme amb col·laboració amb el Centre Artesanal de Menorca amb l'objectiu de donar a conèixer l'artesanía de l'illa. Conté nombroses il·lustracions que mostren el procés de com es fa el carbó. Vicent Pons va explicar amb detall aquest ofici que estima.

Concert de vent i piano a Sta. Eulàlia

Dia 6, a l'església de Santa Eulàlia, dins la programació de Joventuts Musicals, es va celebrar un concert a càrrec del trio format per Pol Coll, trompa, Joshua Coll, trombó, i Blai Mañer, piano. Els joves músics van mostrar el seu talent musical i domini tècnic en un programa molt agradable per al públic amb obres del barroc i el romanticisme. Joshua interpretà una sonata de Marcelo i una romança de C.M. von Weber, totes dues per a trombó i piano, mentre que Pol va oferir una sonata per a trompa i piano de Beethoven. Blai Mañer va tocar la sonata "Patètica" de Beethoven que fou llargament aplaudida. Acabaren el programa amb una adaptació pròpia d'una elegia per a violí, violoncel i piano de Glinka.

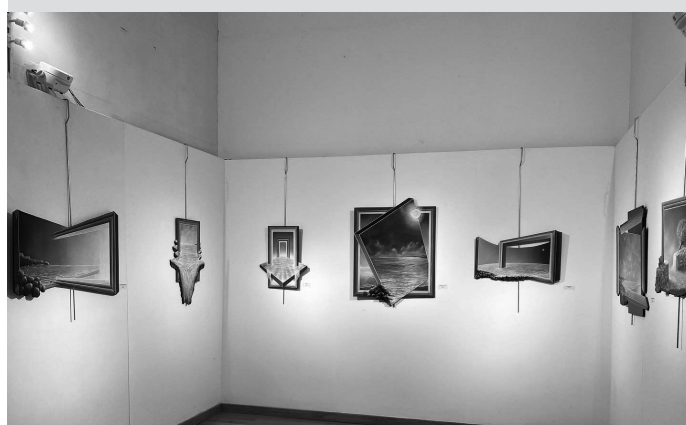
Suso González presenta el nou disc

Dia 7, acompanyat per Pablo Millas al contrabaix i Fran Gazol a la bateria i percussió, Suso González presentà el seu nou treball discogràfic *A Minor K* a Sant Diego. González compta amb una llarga trajectòria musical i ha format part de nombrosos grups, dels quals destaca especialment el trio de jazz que forma també amb Pablo Millas i Guillem Pons, o el duet amb l'alaïorenca Rut Florit. Així mateix, ha desenvolupat la seva activitat professional en àmbits molt variats de la música, com el teatre, la televisió o la dansa. Actualment és professor a l'Escola Municipal de Música des Mercadal i de Ciutadella, i és pianista titular del Cor de la Capella Davidica de Ciutadella.

Pau Sintes exposa a Sant Diego

Dia 18, l'artista alaïorenc Pau Sintes inagurà, a la Sala de Cultura Sant Diego, l'exposició "Trossos d'art... pintura i murals", una mostra de les seves millors obres, en què destaca la utilització de la tècnica del *trompe-l'oeil*. Hi són presents des de la vaca que va pintar per a l'exposició 'Vaca Street Art', un mural de grans dimensions creat durant el confinament al sostre de casa seva, o fins i tot, una reproducció en petit d'un teatre. Sintes va mostrar la seva satisfacció per poder fer aquesta exposició a Alaior. La mostra organitzada amb el suport de l'Ajuntament i la col·laboració de Pinzellades d'Art Gallery, és d'entrada gratuïta, i romandrà oberta fins al diumenge 10 de gener, de 18.30 a 20.30h.

Rut Florit presenta *Bàrbara nit*

Dia 19, emmarcat dins el programa de Nadal d'Alaior, Rut Florit Juaneda presentà el seu primer disc en solitari, *Bàrbara Nit*, a la Sala de Cultura Sant Diego. La cantautora va gravar el disc durant la residència que va fer a l'obrador artístic del Teatre Principal, el passat juliol. Totes les peces són de composició pròpia: "S'al·lota", "Bella dama", "Son Serení", "Bàrbara nit", "El far dels desitjos", "Avui sí!", "Besos", "Enyorança", i "El film". El format del concert va ser a quartet i actuà acompanyada pels músics Suso González (piano), i Pablo Millas (contrabaix), amb qui recordem, forma el grup Rut Florit Trio, i amb Josep Mascaró (violí).

música en la societat i en l'ensenyament. A continuació es va oferir el concert que presentà una primera part dedicada al *lied* amb cançons de Toldrà, Morera, Dvorák, Leigh i Berstein i una segona part amb àries i duos d'òpera. Una nadala i "Paraules d'amor" de Serrat ofertes com a bis davant els calorosos aplaudiments del públic, que omplia tota la cabuda disponible amb les restriccions actuals, van tancar una vetllada brillant a la qual assistiren tots els presidents anteriors de l'entitat excepte dos que viuen fora de Menorca i no es van poder desplaçar.

Foto: Gemma Andreu

Toni Pons Carreras guanya el concurs Innovatrombone

El jove intèrpret alaiorenc Toni Pons Carreras va guanyar el tercer premi de trombó tenor del prestigiós Concurs Internacional Innovatrombone en la modalitat 1, per a músics d'entre 10 i 13 anys.

Pons va obtenir una puntuació de 97 punts en la prova en què va interpretar l'obra "Modus" de Vicente Martínez Casas, una peça difícil i compromesa. Toni Pons havia estat un dels cinc finalistes en la primera fase del concurs en línia en què tots havien d'interpretar l'obra "Trombland" de Julio Landaeta.

La interpretació de "Modus" es pot veure al canal de Youtube d'Innovatrombone des de la següent adreça: <https://youtu.be/JOe2tfXGf7E>

Des de S'ULL de Sol volem donar l'enhorabona al nostre jove instrumentista.

Joventuts Musicals celebra el 60è aniversari amb un concert extraordinari

Foto: Gemma Andreu

El dia 20, a l'església de Santa Eulàlia, Joventuts Musicals va celebrar el 60è aniversari de la seva fundació amb un concert molt especial ja que va comptar amb la participació de la soprano Maria Camps i el baix baríton Simón Orfila acompanyats per un conjunt instrumental sota la direcció d'Antoni Pons Morlà. Després de les paraules inicials de Caterina Juanico, presidenta de l'entitat, Carme Casas, que l'havia presidida durant uns anys, va fer un parlament sobre la importació de Joventuts Musicals i la importància de la

Pàgines patrocinades per l'Ajuntament

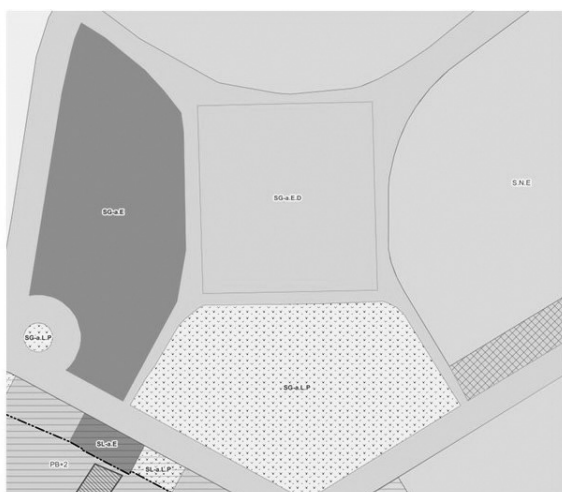
Redacció

El PGOU vigent (1994) no admet la piscina

La parcel·la on el govern municipal vol construir la piscina té un ús no esportiu. La normativa municipal la destina a usos d'altres equipaments: sanitari-assistencial, cultural i religiós i públicoadministratiu. Com es pot veure pels colors, la parcel·la té el mateix color (gris fort) que la part del centre de salut de la dreta de la rotonda amb la tipologia aE, que vol dir altres equipaments, mentre que la zona d'equipaments esportius se simbolitza amb color gris i les sigles ED.

L'embull s'ha originat un cop més per tenir com a PGOU vigent el de 1994, que està desfasat. L'errada s'origina pel fet de voler baratar el camp de futbol-7, un equipament esportiu, per un altre com seria la piscina i els gimnasos. Però l'Ajuntament no ha tingut en compte que el camp de futbol-7 va ser possible gràcies al PGOU de 2009 que sí qualificava la parcel·la per a ús esportiu. L'anul·lació d'aquell pla i la no tramitació del nou, des de 2014, ha creat aquesta nova situació de confusió i error. Ni l'equip de govern municipal ni els redactors contractats dels projectes de la piscina sembla que han tingut en compte aquesta circumstància.

Aquesta situació obliga a modificar el PGOU o a aprovar el nou definitivament abans de poder construir la piscina, la qual cosa pot portar bastants anys atès que no s'ha fet encara l'aprovació inicial.

Capítol IV
Sistemes d'equipaments i dotacions zona E

Article 80

1. Comprèn els sòls destinats a usos públics o col·lectius al servei directe dels ciutadans, amb les edificacions, instal·lacions i la resta d'accessos o serveis sobre aquests.
2. Normalment aquest sòl serà de domini públic, si bé sempre que a l'Ajuntament li interessi la gestió podrà ser confiada al sector privat. També s'admeten els equipaments de propietat privada existents en el moment de l'aprovació d'aquest Pla, mentre segueixin executant la seva funció i comesa.
3. Els equipaments existents en el moment de l'aprovació d'aquesta Pla i que es trobin inclosos en zones d'aprofitament privat mantindran el seu ús.

Article 81

Es classifiquen en els tipus següents:

EE-educatiu: centres d'ensenyament i annexos esportius.
ED-esportius i recreatius: edificacions i instal·lacions esportives, centres d'esbarjo i entreteniment i annexos de servei.
E-Altres equipaments sanitari-assistencials: cultural i religiós; públicoadministratiu.

Imatges dels plànols i del Pla General vigent

Jaume Tanus

Quines coses...

Temps de crisi

La nostra és una generació a la qual li ha tocat viure entre militars i reis, entre la pesseta i l'euro, hem estat testimonis de la renúncia al tron papal per part de Benet XVI, suplert després pel jesuïta argentí Jorge Mario Bergoglio, qui va prendre el nom de Francesc, i també de l'abdicació del Rei Joan Carles I el 2014 en favor del seu fill Felip. Una generació que en més d'una ocasió li ha tocat nadar entre dues aigües, i en temps de crisi, com la soferta fins gairebé ara mateix, en què s'ha vist truncada la recuperació per culpa del maleït coronavirus, quan les vaques es convertirien de la nit al dia en vaques no magres, si no magríssimes. I que a la vegada que es pateix una crisi econòmica de primer grau, se sofreix també, i tal vegada la més delicada encara, una crisi de valors humans que es pateix des de fa temps, i més forta si hi cap. Que fa que ens trobem amb dolorosos drames, agreujat tot també en gran part pel fet que molts d'aquells "personatges" que ostentaven el títol d'empresari, en tost de proporcionar part del capital dels guanys a donar major alegria a la mà d'obra o bé a reciclar els seus negocis a fi de no quedar-se obsolets davant la brutal competència, han preferit col·locar els doblers Déu sap a on, o comprar-se un lloc, com se donava a Menorca, ja que aquell que no tenia almanco un lloc no era considerat senyor. Per tant, també ells contribuirien, i no poc, a reforçar encara més si hi cabia, la funesta crisi. Finalment són els més joves els veritables pagans de la catàstrofe, atès que a molts d'ells, carregats d'il·lusions, no els quedarà més remei que fer les maletes, com ja ho havien fet els avis, a mitjans dels anys 50 del segle passat, si volen veure recompensats de qualche manera els seus esforços a les aules, com van fer aquells, amb un bagatge cultural totalment nul, però que a països desenvolupats com Alemanya, almanco els serviria per fer-se "miserablement" rics.

Ai, si aquest país nostre no tingués el colossal patrimoni i un clima privilegiat, apte per practicar turisme en totes les seves modalitats!. Possiblement ens hauríem vist abocats a un verdader *traga-la*. Per tant, i després de tot, beneït clima, beneït sol. Perquè encara que la nau va navegant, com diria el genial Fellini, en una de les seves, i tal vegada la més ambiciosa de les pel·lícules, mentre es feia entrega al mar de les cendres d'una diva del bel canto, amb un rinoceront inclòs en el passatge, són molts els exemples avui de "coses" que d'entrada aparentaven grans negocis i que s'han acabat convertint en solemnes espifades, i que tal vegada Fellini hauria pogut fer el mateix amb les seves cendres.

I ara, a confiar que aquest 2021 sigui molt millor que l'any passat.

Anselm Barber Luz

L'espai del camp de futbol-7 ocupat per la piscina

Simulació de la construcció de la piscina sobre el camp de futbol-7

En aquest article no tractaré de piscina sí o no, tractaré de sacrificar l'espai actual del camp de futbol-7 per posar-hi una piscina. La piscina podria anar a molts altres llocs. No entenc aquesta contínua impotència alaiorenca de carregar-se un equipament per fer-ne un altre, d'invertir milers i milers d'€ per al cap de pocs anys substituir, tirar, tota la inversió per fer-ne un altre. Així no sumam, només baratam, no guanyam equipaments, els substituïm. Quan no hi ha planificació a la Sala passen aquestes coses. Record: centre de salut primer en el lloc d'un aparcament i després en el lloc de la reserva escolar, art contemporani en el lloc del centre de gravat i ara piscina en el lloc del futbol-7. Aquests anys hem gastat entorn d'1 milió d'€ en el camp de futbol-7. Adéu a tot aquest valor.

Però el que més em preocupa són altres coses.

1r La piscina servirà per fer esport i salut, però pagant, tothom. Si no seria una ruïna constant per a tots els alaiorencs encara que no l'emprin. És a dir, prop de 3.000 m² de superfície que servien per practicar molts tipus d'activitats esportives, també molt sanes i socials, sense pagar, ara passaran a ser només de qui pugui pagar les quotes o els cursets de les instal·lacions de la piscina. Un espai públic més democratitzat perquè pot ser emprat per tothom, sense pagar, ara

desapareixerà i serà un espai dels usuaris de la piscina que puguin pagar. Ja fa molts anys que la pedagogia dels espais (F. Tonucci) defensa que l'espai públic ha de ser accessible, gratuït, polivalent i integrat. Crec que el camp de futbol-7 fa aquesta funció. Hi juguen fillets i adults, d'aquí i nouvinguts, d'un nivell social i d'un altre, en hores de feina i en hores d'esbarjo. Potser és l'espai "tonucci" per excel·lència, per característiques i per situació. El més popular de veritat. A més, és una eina difícil de substituir per a les categories inferiors del CE Alaior.

2n Aquests espais tan democràtics són veritables creadors de ciutadania. Són els espais que petits i grans agreixen perquè els faciliten pràctiques de joc sense gaire complicacions ni despeses. Estic segur que el camp de futbol-7 ha estat el marc on molts sud-americans adults s'han començat a sentir un poc alaiorencs. Ha estat el lloc on els infants que amb llars sense prou estima ni recursos s'han refugiat moltes hores per oblidar i sentir-se igual d'importants que els companys de joc. Dubt molt que ho aconsegueixi la piscina. Estic segur que no.

3r M'he atrevit a fer un muntatge en imatges del paisatge urbà actual i del paisatge amb la piscina. Encara que aproximat en les formes és realista amb els volums i les superfícies. Llegint els informes dels tècnics que han intervingut en el projecte de piscina m'ha semblat entendre entre línies que tampoc els agrada l'alteració, l'impacte del nou edifici en la qualitat de la zona. Per poc sensibles que siguin han de reconèixer que seran un poc responsables d'un dels darrers atemptats urbans d'Alaior. Aquesta és una de les poques zones amb estàndards altíssims de qualitat urbana per obert i esponjat, d'allò més modern que avui cerquen amb bogeria totes les ciutats. A Alaior, les urgències electoralistes d'uns poquets s'ho carregaran amb tota la seva inconsciència habitual. Crec però, que un cop més no seran responsables només els de la Sala sinó tots aquests alaiorencs que amb sang de peix callen i atorguen.

La imatge de l'esquerra mostra l'espai actual. La imatge de la dreta és simulació del que ocuparà la construcció de la piscina i de com baratarà el paisatge urbà en aquesta zona d'Alaior, que és de les de major qualitat.

Mandy Tuckett

Las imprentas de Alaior

En el siglo VI d.C. los chinos fueron los primeros en tener imprentas con matrices fijas de madera, entintadas para luego imprimir. Fueron evolucionando en la técnica y a principios del siglo XIII, introdujeron tipos móviles.

En el siglo XV, el alemán Johannes Gutenberg puso en funcionamiento su imprenta con tipos móviles. El impedimento era que se imprimía tediosamente hoja por hoja.

Pasaron cuatro siglos y los norteamericanos introdujeron imprentas denominadas rotativas, logrando imprimir hasta 8.000 hojas por hora.

En 1875, los americanos pasaron a introducir otra técnica, llamada offset. Posteriormente en 1885 los alemanes inventaron la linotipia, un gran avance, porque se podía componer y luego imprimir en líneas, pulsando las teclas de un teclado.

Casi cien años más tarde, en 1971 llegaron las primeras impresiones láser, y en la actualidad hay impresiones 3D. Al no ser planas, teniendo dimensiones y volumen, el concepto de la impresión ha cambiado asombrosamente.

La imprenta había llegado a Menorca muchas décadas antes de 1913, cuando Vicente Rotger Melià, padre de Francisco Rotger Vinent, compró una imprenta. Fue la primera en Alaior en la esquina des Banyer y la Costa des Frares. Había sido propiedad del impresor A. Borrás. Al comprarlo de Borrás, don Vicente conservó el nombre original de la empresa: Imprenta la Española. Luego se trasladó al carrer Menor 17, poco después cambió al número 9 en la misma calle. En 1929, Vicente Rotger Melià traspasó la imprenta a su hijo, Francisco Rotger Vinent, pero con el nuevo nombre Artes Gráficas Rotger. Francisco tenía conocimientos culturales muy amplios; un hombre de extraordinaria erudición. Sin embargo, lo dejó a un lado para llevar la empresa adelante. Durante aquellos años trabajaban básicamente para las muchas fábricas de calzado de Alaior y las empresas bisuterías. Además, entre otras cosas, hacían tarjetas de casamiento, de visita y papeletas de lotería. En 1963 falleció don Francisco y la empresa pasó a sus hijos, Vicente, Margarita y Agueda. Vicente llevaba la imprenta, y las hermanas, la papelería. En 1999, la empresa cerró por la jubilación de los tres hermanos Rotger, quienes se habían esmerado para servir al pueblo durante tantísimos años.

La segunda imprenta en Alaior se encontraba en el carrer Ample donde Toni Quintana, el padre del escritor Josep Mª Quintana, tenía un estanco. En 1944, ganó una suma importante en la lotería nacional y con el dinero puso la imprenta, pero la tuvo durante poco tiempo.

La vendió a Vicente Mora quien la trasladó a un sótano de la calle Porrassar Vell, en el número 22, cerca de la Palmereta. Al nivel de calle, con su hermana Lucía, pusieron una papelería donde ella editaba y distribuía todos los objetos

Máquina impresora muy antigua que se conserva en la imprenta de Juan Pons

típicos relacionados, además de postales de Menorca. Lucía se quedó en el mismo local pero posteriormente Vicente instaló la imprenta en la calle es Carreró, en la esquina con Baixamar. Allí, él también tenía una pequeña papelería, además de ser un talentoso pintor. Al jubilarse, vendió la imprenta Mora a Juan Pons pero la papelería pasó a la Avenida Mare de Déu del Toro, con el nombre "Papelería Clara".

De modo que, Vicente Mora y los hermanos Rotger habían tenido simultáneamente una imprenta y una librería/papelería.

Con la edad de 10 años, Juan Pons primero fue un mozo en la imprenta Mora en el Porrassar Vell y progresó a ser aprendiz. Bastante después, aproxima-

damente en 1979, Vicente vendió el taller a Juan quien, con el buen aprendizaje del taller Mora, después se trasladó a sa Plaça Nova. Al poco tiempo cambió la dirección del taller a la Carretera Nova, 162. En 1987, compró un local en frente, el número 137. Este taller, la única imprenta sobreviviente en Alaior, tiene diferentes máquinas, y realiza todo tipo de impresiones: revistas (incluyendo S'ULL de Sol), carteles, diplomas, libros pequeños, calendarios, programas de fiestas, etc. Ofrecen impresión offset, digital y tipográfica. Disfrutan de una buena clientela y personal muy eficiente, ofreciendo un excelente servicio al pueblo.

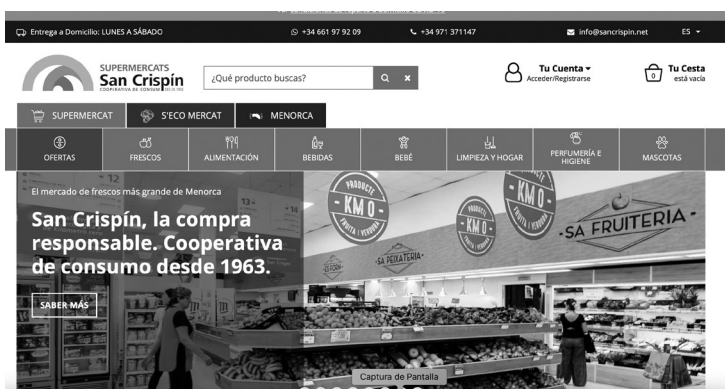
Finalmente, debemos mencionar que, de la papelería de Lucía Mora, todavía perdura la distribución de las postales de Menorca. Sebastián Ameller, propietario de Distribuciones Sebas, compró las postales de Lucía Mora y las distribuye en la actualidad.

El oficio de la imprenta implica lucha, trabajo duro y tenacidad. Tampoco las papelerías lo tienen fácil, obligadas a tener existencias de ingentes cantidades de todo tipo de género, que no necesariamente venden en proporción.

15 millores que hem introduït a la compra *on line* de San Crispín

1. Hem millorat l'horari d'entregues de dilluns a dissabte (de 9 h a 18 h) i dissabtes (fins les 14 h).
2. Hem ampliat el repartiment a tots els municipis de Menorca.
3. Hem millorat el cercador de productes: cercau i trobau de forma ràpida els vostres productes i afegiu-los a la cistella.
4. Hem incorporat 3 noves pestanyes: Supermercat per a l'alimentació en general, Eco-Mercat per a alimentació saludable i Menorca per als productes de proximitat.
5. Hem enllaçat les xarxes socials de Facebook i Instagram amb la nostra pàgina web per tal de poder accedir a fer la compra de manera directa des d'aquestes dues xarxes.
6. Hem afegit l'opció de recuperar la vostra darrera compra perquè guanyeu temps.
7. Hem afegit l'opció de recuperar els productes més habituals de les vostres compres.
8. Hem afegit l'opció de fer-se soci de San Crispín des del nostre web i així poder acumular punts de soci des de la primera compra.
9. Hem incorporat el dia de finalització de les nostres ofertes per poder aprofitar millor els millors preus.
10. Podreu buidar de manera molt fàcil la cistella per reiniciar la compra.
11. Podreu marcar aquells productes sobre els quals podem fer canvis en cas que hi hagi alguna incidència d'estoc.
12. Coneixereu en tot moment els punts d'estalvi així com el que us estalviareu a cada compra.
13. Podreu indicar amb més precisió damunt Google Maps quin és el lloc on voleu rebre la vostra compra perquè no hi hagi errors.
14. Rebreu per correu electrònic informació actualitzada sobre l'estat de preparació de la vostra compra i de l'enviament.
15. Podreu fer el pagament de la vostra compra de forma *on line* amb total seguretat i sense càrrecs addicionals en cas de recàrrecs o devolucions.

Junts per Lò

Amb veu i vot

La inoperància del PP d'Alaior en matèria d'urbanisme o com es converteix en la broma infinita

Un nou Pla General d'Ordenació Urbana (PGOU) és l'eina per pensar, dotar i fer evolucionar un municipi.

Fa 6 anys es declarava nul el pla general del municipi per la desaparició d'un informe de telecomunicacions sota el mandant de M. Sugrañes. Ara mateix, esteim sota la normativa urbanística de l'any 1994, totalment desfasada davant les necessitats d'un poble que aspira a ser dinàmic en ple segle XXI.

El PGOU del 2009 era totalment realitzable amb les adaptacions necessàries a la llei d'urbanisme balear del 2014 (LOUS) i després del 2017 (LUIB); sis anys no han estat suficients per a aquestes adaptacions.

Des de l'any 2018 l'Ajuntament compta amb un equip de treballadors específicament contractats per impulsar el nou PGOU i per donar suport a un equip redactor que costa més de 100.000 €. Després de 6 anys, encara és l'hora que l'oposició mantengui cap reunió al respecte, ni amb l'equip de govern anterior, ni amb l'actual, ni amb l'equip redactor. I el PGOU segueix sense presentar-se a aprovació inicial. I el PP segueix atribuint la seva demora i ocultisme a elements externs.

El setembre de l'any 2019, Junts per Lò va oferir carta blanca i tot el suport a l'equip de govern per fer l'aprovació inicial: ni una simple resposta, ni una explicació d'en quin punt es troba o un calendari precís del procés. Per no haver de donar respostes, ni tan sols convoquen la comissió d'Urbanisme. I a cada demanda nostra sempre donen llargues, "el pròxim mes, en dues setmanes ja ho teniu damunt sa taula", etc. Haurem canviat de dècada i no tindrem cap novetat.

Aquest mes de desembre el Consell Insular ha presentat el nou Pla Territorial Insular (PTI) i, tot i tenir la possibilitat de treure els dos documents de forma paral·lela i en sintonia, l'equip de govern d'Alaior torna a demostrar la seva ineficiència i inoperància. Arribam tard una vegada més i, en lloc de posar-hi remei, el PP d'Alaior perd el temps amb excuses i tirant pilotes fora.

Ja és hora que M. Sugrañes, C. Marquès i J.L. Benejam donin explicacions sense embuts ni desviant culpes a altres de per què un fet crucial i essencial pel nostre poble es va ajornant en el temps i impedeix avançar el nostre poble.

Quins motius reals i interessos hi ha perquè hagi passat més d'un lustre sense tenir un PGOU del segle XXI que substitueixi d'una vegada per totes un document de finals dels anys 80, fet des de Barcelona i per telèfon?

Alaior no mereix la passivitat d'aquests governants.

Partit Popular

L'Ajuntament treu a licitació la construcció del nou casal jove

L'Ajuntament d'Alaior ha aprovat en junta de govern la sortida a licitació d'un dels projectes que, pel seu esforç inversor, és un dels més importants per al municipi dels últims quinze anys: la construcció del nou casal jove d'Alaior.

Cal recordar que el 2018 l'Ajuntament va adquirir l'antic edifici conegut com l'Hogar per convertir-lo en un equipament juvenil, amb l'objectiu de potenciar les activitats per als joves del municipi, a unes dependències que comptin amb el suficient espai.

El projecte aprofitarà la màxima capacitat de l'edifici, que tindrà 608 m² i es dividirà en tres plantes (soterrani, planta baixa, i planta primera), a la vegada que es mantindrà part de la història de l'immoble amb la recuperació de l'antic passatge per a vianants que connectava el carrer Porrassar Vell amb el pàrquing de l'antic col·legi La Salle. Aquest pas romandrà obert les 24 h i també serà l'entrada principal del casal.

Un fet a destacar és que l'edifici mantindrà les característiques del nucli antic del poble, però també tindrà una identitat pròpia amb una façana nova.

Al soterrani hi haurà la zona de jocs, amb futbolí, tennis de taula, zona d'ordinadors, videojocs, etc. A més, aquesta planta compta amb un gran pati exterior per fer activitats, que està al mateix nivell que l'aparcament, a part d'un important magatzem.

A la planta baixa s'hi trobarà la recepció de l'edifici i una sala de descans per als joves, on també es podrà estudiar o fer reunions d'alumnes per preparar feines de l'escola.

A la primera planta s'hi construirà una sala d'actes multifuncional, tant per fer conferències com petits concerts, de 77 m². Així mateix, també s'hi trobarà una sala de tallers per realitzar tota mena d'activitats amb els joves, que tindrà 42 m².

Cal remarcar que en el projecte s'ha contemplat la insonorització de les sales i la col·locació de plaques solars per a una major eficiència energètica.

José Luis Benejam, ha destacat que «el més important és la gran quantitat d'activitats que es faran al seu interior. Els nostres joves necessiten i es mereixen un espai en condicions on poder-se reunir, per gaudir i també per estudiar i fer treballs en grup».

Cal recordar que el nou casal jove d'Alaior ha estat una opció del Partit Popular d'Alaior per a la joventut del nostre municipi, una opció de futur, i que ha costat un esforç important per part d'aquest equip de govern i l'anterior.

L'obra surt a licitació per un cost de 742.455,63 €. Les empreses interessades ja poden presentar les seves ofertes al perfil del contractant de l'Ajuntament.

Enrique Cuadra

Vacunes

El 2021 serà l'any de la vacuna anticovid. Més enllà de l'eficàcia i la seguretat clínica, dels costos de la investigació i del preu final, dels problemes de distribució, l'accés universal de la vacuna acabarà sent el problema mèdic i ètic que Metges sense Fronteres apunta com el més important. Paradoxalment, l'opinió pública està dividida sobre la qüestió de si aquesta ha de ser voluntària o obligatòria perquè un alt percentatge de la població manifesta que no se la pensa posar. La carrera dels laboratoris ha estat un èxit científic descomunal. No sé quin o quins seran els elegits per les autoritats sanitàries europees o espanyoles. AstraZeneca-Oxford, Pfizer-BioNTech, GlaxoSmith Kline- Sanofi Pasteur, Moderna-Lonza, Johnson & Johnson-Biological E... o qual-sevol altre, sigui quin sigui n'esperarem l'administració. Caldrà establir les prioritats dels grups, caldrà determinar-ne políticament l'obligatorietat o no, caldrà definir el calendari... I no obstant açò, tots contemplem com, resolta la crisi sanitària, es desenvoluparà la crisi econòmica i social. Els pressupostos seran un instrument, necessari encara que insuficient. I és preocupant l'actitud de l'hongarès Orban, aliat de Casado, que veta els fons europeus que els fan possibles.

Serà el moment de fer balanç. Amb serietat i serenitat. Caldrà demanar-se per les raons de les dades tan diferents amb Alemanya. El nombre de metges en la sanitat pública triplica l'espanyol, els llits de les UCI també, el model organitzatiu de l'atenció primària s'assembla més a l'antic metge de capçalera espanyol que l'aglomeració dels centres de salut. I tot açò explica la diferència en els índexs de mortalitat. Per cert, quan passin uns quants mesos es podran conèixer les dades veritables dels morts per causa del coronavirus. Ho acreditarà Sanitat per mitjà dels certificats mèdics de tots els morts al país (fins i tot els suïcidis o els accidents de trànsit). Són aquests professionals, i no les funeràries o altres organismes, públics o privats, els que acrediten davant l'INE les causes de les defuncions. El 2003 van morir a Espanya 384.828 persones, 16.210 més que el 2002; el 2012, 402.950, 15.039 més que el 2011; el 2015, 422.568, 26.738 més que el 2014. En cap d'aquests anys hi va haver pandèmies. I és que la mortalitat ha variat sempre. Aquesta és la realitat constatada.

La pandèmia ha estat envoltada per *faks news*. Els interessos electorals han estat desvergonyits. Premsa i partits de l'oposició han negat l'existència del Comitè d'experts. Van ser nomenats per una Ordre Ministerial de Sanitat de 21 de març del 2020, encapçalats pel Dr. Antoni Trilla García, del Clínic de Barcelona. Quan el Dr. Simón (que ha comès errors, que ha reconegut) no els ha citat era només per protegir-los de les desqualificacions i insults que ell ha suportat estoicament. La insistència en aquesta argumentació fa sospitosa la seva parcialitat: no volen assabentar-se'n. No els serveix la veritat.

Victor Ferrer

Quin futur ens espera?

Molts de joves vivim cada dia amb aquesta pregunta. A escala global és un moment complicat per a les generacions joves, no tenim moltes alternatives i començar un projecte personal o professional és una aventura poc apassionant.

Ja fa més d'una dècada que les oportunitats dels joves per emprendre un projecte professional a Espanya s'han vist reduïdes. Aquesta situació es veu agreujada a les Illes Balears per la seva geografia i sistema econòmic. A Menorca les limitacions de la doble insularitat no ajuden i Alaior fa molt de temps que està submergit en un estancament crònic.

Els nostres avis han vist la transformació d'Alaior, les seves millors dècades, però també el pas de les pitjors crisis socials i econòmiques. Avui, ells es mereixen tota la nostra atenció, cura i estima, ser presents en les nostres accions i construir un poble dedicat a la seva tranquil·litat i resiliència. Aquesta idea pot conviure plenament amb un municipi preparat per a la joventut, preparat per a l'empenta i força de les noves generacions. Malauradament, aquesta segona part fa massa temps que és absent a Alaior. És evident que el municipi no està preparat per afrontar els nous reptes.

Les oportunitats laborals són mínimes, el model econòmic amb el turisme al centre és precari i tot s'agreuja si hi manca la cohesió social. És el cas d'Alaior. Per què? Ja fa temps que han desaparegut algunes iniciatives populars que promouen l'harmonització veïnal, també importants associacions ciutadanes han mort o estan a punt de fer-ho, agrupacions socials i culturals no troben prou suport institucional i el naixement de nous moviments es veu frustrat per la manca de participació.

No ens ha de saber greu afrontar aquesta realitat, perquè de ben segur pot ser la premissa de partida per regenerar les cèl·lules mortes del nostre nucli. Ja fa quasi quatre

anys que vaig escriure un article titulat "Alaior, ciutat dormitori?" i res no ha canviat de la controvertida situació que regnava al nostre poble i que ja em despertava inquietuds. En un dels paràgrafs deia: "Els alaiorencs observem desatesament com el temps passa i els comerços del nostre poble van tancant d'un en un. Botigues tèxtils, sabateries, alimentació, cap no se salva d'aquest huracà que està deixant el nostre poble com un desert sense vida". Des d'aquell escrit encara n'han tancat uns quants més i el carrer és més buit que mai. Pot ser Alaior, ciutat dormitori? ja no és una pregunta, potser ara ja és una realitat que en aquell moment vaig començar a relatar. Alaior és, cada vegada més, una ciutat dormitori, on no es fa vida quotidiana, on la gent no es relaciona i on en tost de quedar-hi per fer una volta a la població prefereix agafar el cotxe i partir cap a un altre municipi.

Esteim disposats a continuar així? Perquè de ser així les noves generacions només tindran una opció: anar-se'n a un altre poble. Si no hi ha feina, no hi ha comerços, no hi ha oci, en definitiva, no hi ha vida, val més començar el teu projecte en un altre lloc. Vet aquí, la importància de la joventut: tenim la gran oportunitat de transformar aquesta realitat que ens hem trobat fruit de la manca de projecte comunitari. Tenim la responsabilitat, però també el dret de posar les bases per aconseguir un nou model de societat, amb un desenvolupament econòmic diversificat i sostenible sempre acompanyat d'una societat cohesionada gràcies al teixit social.

Alaior és el nostre poble. No ens podem sentir obligats a partir, el que volem és sentir-nos amb prou motius per quedar.

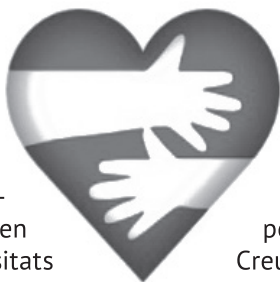
Creu Roja d'Alaior

Segueix la solidaritat amb Creu Roja

En els primers dies de l'any nou, des de Creu Roja, ara més que mai, volem desitjar molta salut i un feliç any 2021 als lectors de S'Ull de Sol i a totes les persones i entitats que durant aquest any complicat han col·laborat amb Creu Roja.

De l'any 2020 ens quedarà un record molt amarg, però l'hauríem de recordar, també, per haver estat un any molt solidari. Infinitat d'empreses, comerços i particulars s'han involucrat en diferents accions per intentar alleujar les necessitats bàsiques dels més vulnerables.

Aquest mes volem agrair al Centre Educatiu La Salle d'Alaior la campanya que, poc abans de Nadal, han portat a terme entre els seus alumnes, amb la qual han aconseguit una important recollida de productes d'higiene. El nostre

agraïment més sincer al centre, professorat, alumnes i familiars.

Volem destacar també una altra acció, en aquest cas promoguda, novament, per la Cooperativa San Crispín. A més de la recollida de productes de primera necessitat, que segueix en vigor constantment, ara tots els clients dels supermercats San Crispín d'Alaior i es Migjorn Gran poden fer donació dels seus punts de compra per a Creu Roja i Càritas. De la quantitat total de punts que es recullen, la Cooperativa aportarà la mateixa quantitat, pel que es preveu que la iniciativa d'aquets supermercats de confiança serà tot un èxit. Ampliarem informació en el proper número d'aquesta revista.

Quico Sintes

Estires i arronses

Permeteu-me que enceti aquest escrit amb el discurs que va fer Miquel Desclot, guanyador del premi Carles Riba, en la 70a Nit de Santa Llúcia d'Òmnium Cultural:

"Primer ens amenaça asprament un virus que ens tanca a casa perquè ens voldria matar per asfíxia. Alhora, ens amenaça, no menys asprament, un altre virus, que ens tanca a la presó, perquè no gosa fer el que de debò voldria, que és afusellar-nos. I encara, ens corca mortalment un tercer virus, que ens tanca a la masmorra de la nostra pròpia misèria de poble mesquí, que abans d'unir-se per la llibertat s'estima més una esclavitud enfangada en una ignominiosa renyina constant. Haig de dir que el que més em terroritza és aquest tercer virus, i m'esgarrija pensar que només tindrem vacuna per al primer.

Contra aquest deplorable panorama víric, la poesia no té pas més poder per a guarir que els antibiòtics. Per sort, la poesia no té res a veure amb l'autoajuda. No ens guareix, però sí que ens cura. Carner o Beethoven, per cenyir-me a dos noms que commemorem aquest any immemorable, no pretenien guarir-nos de res, però van ser immensos creadors d'emoció. I l'emoció és el veritable combustible de l'ànima, com el menjar és el combustible de la carcassa. Si volem que l'ànima sobrevisqui a tantes pandèmies, val més que l'alimentem bé.

Vull acabar recordant totes les víctimes d'aquests virus: els malalts i els morts per culpa del primer; els empresonats i exiliats, amb el president d'Òmnium al capdavant, víctimes del segon; i, en fi, tanta gent de bona fe, que ha estat vergonyantment traïda pel tercer."

Quan no són xats de militars en la reserva parlant d'afusellar, són manifestos i comunicats alertant del «socialcomunisme» que només veuen ells en la seva curta imaginació, guàrdies civils aclamats amb el «a per ells, oé», soldats fent la salutació nazi celebrant la Immaculada Concepció en dependències militars, dirigents de Vox a les manifestacions de JUSAPOL, discursos incendiàries des de la tribuna del parlament, locucions terroristes a les emissores de ràdio... L'extrema dreta està amb la maquinària greixada i activa i és notori la predicació que té en casernes i similars. Com sempre en la Història, en moments de crisi el capitalisme exposa la seva cara B davant el temor que apareguin vents de revolució. La desorganització de l'esquerra i l'equívoc i interessat convenciment que amb vots a partits socialdemòcrates, perquè legislin i reformin fan la resta. Ells avancen i nosaltres observam, l'amic invisible d'aquests dies és un joc que no té a veure amb el cas, aquí l'enemic és el de sempre i la seva visibilitat manifesta. Només queda organitzar aquesta trinxera. Anam tard.

Amb un tres i no res, com qui diu, tornem a estar immersos en una crisi econòmica d'incerta durada i preocupants, tot i que imprevisibles, conseqüències. Cert és que, igual que havia esdevingut allà pel 2008, la crisi econòmica lligada a l'aparició de la covid-19 no és un fenomen exclusiu de les nostres latituds. No obstant açò, de nou igual que fa una dècada, la crisi econòmica sembla manifestar-se a l'Estat espanyol amb singular virulència i intensitat si ho comparam amb el que ha passat en els països del nostre entorn. Lluny de ser cosa de l'atzar, la irrupció de la pandèmia no va fer més que treure a la llum,

una vegada més, les debilitats històriques del capitalisme espanyol; aquest cop agreujades per la inclement aplicació de les polítiques d'austeritat al llarg de l'última dècada, dissenyades per les institucions europees, però rebudes amb entusiasme per les elits espanyoles.

En aquests anys semblava que la gran crisi era ja cosa del passat. Les oportunitats d'ocupació tornaven a créixer, tot i ser sistemàticament de baixa qualitat i pitjor remuneració; les grans magnituds econòmiques, des del PIB a les cotitzacions de la borsa de valors, mantenien una senda ascendent que prometia estendre en els anys vinents; i, a poc a poc, anava quallant en l'imaginari col·lectiu que els anys marcats per la difusió sense fi de la desocupació, dels desnonaments i de l'empobriment massiu eren ja cosa de temps passats. No obstant açò, igual que les expansions capitalistes tenen ben poc de miraculoses, per molt que per aquestes llars sigui costum qualificar-les de tal manera, les posteriors caigudes no tenen tampoc res de sobrenatural. O bé a contra, les mancances i debilitats subjacents, que les èpoques de creixement tendeixen a amagar, irrompen en l'escena social amb inusitada força una vegada que la capacitat de seguir creixent es veu interrompuda. Com assenyala el geògraf britànic David Harvey, tota crisi econòmica troba la seva explicació més immediata en el particular camí de creixement que la va precedir.

Desde 1953

FERRETERIA ISLEÑA C.B.

FABRICACIÓ I VENDA AL MAJOR
D'ARTICLES DE FERRETERIA

Camí Nou, 80
07730 - ALAIOR

Tel. 971 37 11 04
Fax 971 37 17 98
Mòbil 609 89 11 46

Paco Mercadal

Diuen per molts indrets que l'any que acabam de deixar és un any per oblidar. Jo no ho veig així. Jo crec que és un any per recordar —i per molt de temps— encara que només sigui per evocar les lliçons que ens ha deixat. El 2020 ha estat un any dolent a molts nivells. La pandèmia del coronavirus s'ha emportat moltes vides i ha provocat dolor a moltes famílies i a altres persones, que tot i així ho han pogut superar. Ha ensorrat l'economia dels països i socialment ens ha trasbalsat, ens ha tancat, per uns temps, dins ca nostra i a la vegada que ens durà a retocar molts hàbits adquirits durant molts anys de la nostra vida, ens haurà de fer reexaminar moltes coses que havíem donat per definitives i que per força haurem de revisar.

Passarem d'una societat en què ens sentíem segurs de la no aparició de certes malalties a una altra en què haurem d'estar a l'aguait del que ens puguin portar altres virus que puguin aparèixer en aquest món globalitzat que tenim (o patim).

Però quan dic que serà un any per recordar ho dic perquè ara és quan hem de mirar el futur amb esperança, per-

què és segur que la pandèmia serà vençuda i després ens haurem d'arromangar i lluitar per normalitzar la nostra vida i la de tots els que ens envolten.

També ho dic perquè el 2021 ens porta bones notícies —no m'ho sé imaginar d'una altra manera—, els científics han treballat a marxes forçades i ja es parla d'una vacuna que en poc temps podrà ser repartida multitudinàriament.

Tal com diu el nostre col·laborador a la revista Antoni Gómez, no ens hem de mostrar reticents a posar-nos la vacuna, ja que aquesta estarà avalada per molts estudis dels científics que, elaborada durant un temps rècord, la posen (o així hauria de ser) a l'abast de tothom. Esperem que la gent dels països de l'anomenat tercer món també tinguin accés a aquesta benaurada solució del problema.

I bé, després d'aquesta fatalitat, mala sort, contratemps, calamitat, com ho vulguem qualificar, no ens queda més que lluitar amb totes les nostres forces per restablir, si pot ser d'una millor manera, la societat que ha estat malme-
sa per aquest endimoniament covid-19.

Bon any 2021 i molta salut!

Montserrat Sobrevias

Carta al Rei Melcior

Per Nadal no he dit «Molts d'anys»
com fan tots els menorquins.
Un altre any farcit de planys
no es mereixen els vesins.

Han posat llums als carrers
perquè facin ambient.
Són ben gastats els doblers,
si així s'anima la gent.

Si veus la televisió,
ben igual tots els canals:
pocs anuncis de torró,
només morts, UCIS i mals.

Tothom davant les pantalles
per veure amics i parents.
Se senten poques rialles.
No hi ha pessebres vivents.

S'ha d'obrir de bat a bat.
Ara tot és un sainet.
Mascareta i ventilat.
Vam, si ens morirem de fred.

Com a molt, sis a les taules.
Recordarem el dinar...
Mira que hem estat banaules.
On hem hagut d'arribar!

Però avui quan he adesat
he vist el rei Melcior
del tortell de l'any passat.
M'ha posat de bon humor.

Com quan era una filleta
m'ha sorgit una il·lusió
i he escrit una breu carteta
al monarca encantador.

«Majestat, oh gran altesa,
Ja hem après de les errades
Pots treure'ns de l'endemera?
Volem fer-nos abraçades.

Un sol prec, confio en tu:
que s'acabi aquest malviure
i tinguem un vint-i-u
on tornem tots junts a riure».

Guillermo Comba Morayta

Plegamiento

Microrelats

Sus trayectorias vitales transcurrían paralelas, hasta que un sutil plegamiento del tejido espacio-tiempo las transformó en paramemas.

Paco Perea / AHFM

Pàgina esportiva

7ª Gala i 9ª Trobada Històrica celebrada a Alaior

La 7a Gala i 9a Trobada Històrica del Futbol Menorquí es va celebrar a Alaior, al Centre de Cultura Sant Diego, amb cabuda plena però restringida per la pandèmia actual.

Sota la presidència de Diego Rossi Cabrera (president de la Junta Gestora) es va desenvolupar l'acte, el qual va servir per a la proclamació del "jugador històric" del CE Alaior, **(Bienvenido Perea)** i els dos "rellevants" de les temporades 1985/90, Franz Barro i Lito Alzina per part del CE Alaior. Referent a altres reconeixements locals, aquests van ser per als directius de l'AHFM, que tancaven la seva participació en els càrrecs de l'entitat, Bernat Petrus (president), Ramón Orfila (tresorer) i Sito Triay (secretari), que van rebre els nomenaments d'Històrics i d'Honor amb els diplomes i agraïment corresponents.

També a nivell general, es van proclamar i lliurar les corresponents acreditacions als jugadors de l'Sporting Mahonés: **Lluís Pons "Viroll"**, Adriano Marín i Ant. Nofre Tudurí. Del CE Ferreries: Antoni Goñalons i Met Mir. Del CD Isleño: Pedro Clavijo. I per part de l'Atlètic Ciutadella: **Rafa Torres** i Miquel Caymaris. (Els jugadors posats en negreta són els proclamats Històrics). Finalment la proclamació de Jugador Ambaixador Internacional a Xavi Sintès, el reconeixement per 45 anys de Fotoperiodisme a Javier Coll "Dolfo", així com la presentació de les dues darreres revistes i les estadísti-

ques històriques de la història del futbol insular (1923/2020) i la del centenari del CD Menorca.

Nova festa històrica del futbol de l'illa que ja du 10 anys activa i en seu a Alaior.

Editada la revista n.º 14 del CE Alaior

Un any més el CE Alaior ha editat la seva revista, que consta de trenta-dues pàgines, les quals, tracten, després de la fitxa del club i la salutació del president, Antoni Alzina, d'un article de opinió, de les actuacions i registres dels equips de regional preferent, juvenil nacional i preferent, així com una es-

tadística de tots els equips del club, una entrevista al jugador Lluç Subirats i un record per a les sis persones que durant la temporada ens han deixat. Igualment una recopilació de les activitats dutes a terme per l'AHFM i un agraïment al teixit empresarial d'Alaior que dona suport al CE Alaior.

Completen la revista les fotos de les 13 plantilles en competició que té el club en l'actual temporada 2020/21 i les 4 de l'escola de prebenjamins. Exempler únic de tots els clubs de Menorca, el qual any rere any, i en van 14, il·lustra les actuacions de cada part del club i les referències fotogràfiques dels seus futbolistes i tècnics de l'entitat.

Felicitats i bon any 2021 !

CA NA MARU

PANADERIA · BOLLERIA · CAFETERIA

ALAIOR : Plaça des Ramal, 25 - Santa Rita, 2 - Ferreries 11 - Avda. Monte Toro, 36

web: www.canamaru.com

e-mail: info@canamaru.com

Aquesta pàgina és patrocinada per

Dissabte, 9

Acte sensibilització

Talaiots pels Drets Humans. Encesa de bengales i cant, i encesa de llum

Torre d'en Galmés 13 i 18.15 h

Consell i 22 entitats menorquines

Dissabte 16 i dg 17

Concert

Concert Nit de Sant Antoni 2021, amb dansa (Cristina Blanco) i música

Convent de Sant Diego 20 h

Ajuntament i Consell Insular

Divendres, 22

Exposició

Inauguració de "Firmament de Menorca", exposició de Toni Bravo

Convent de Sant Diego 20 h

Ajuntament d'Alaior

Dissabte, 30

Zumba

"Ballem zumba", activitat dirigida per Eva Mascaró

Parc C. Cívica Cala en Porter 11 h

Ajuntament d'Alaior

Fins diumenge, 10

Exposició

"Trossos d'art...", exposició de Pau Sintes

Convent de Sant Diego

Ajuntament d'Alaior

Dimecres, 13

Contacontes

"Relats màgics", a càrrec d'Andrea Oyamburu

Biblioteca 18.30 h

Xarxa de Biblioteques de Menorca

Dissabte, 16

Concert

Concert a càrrec de Jazzlab

Centre Cívica Cala en Porter 20 h

Ajuntament i Consell

Diumenge, 24

Caminada

Excursió per determinar

Sortida: 9.30 h

Centre d'Estudis Locals

Diumenge, 31

Concert

Concert a càrrec de Nina Juanico, violí, i Eduard López, piano

Convent de Sant Diego 19.30 h

Joventuts Musicals

Dimarts, dijous i dss.

Visites guiades

Visites guiades a la restauració de grasilles barroques Convent de Sant Diego

Reserves: whatsapp (676032638)

Menorca Sedueix i Ajuntament

Divendres, 15

Trobada literària

Per comentar "Haru", de Flàvia Company. Amb l'artista japonesa Kaori Ishihara

Biblioteca 20 h

Grup de Lectura

Diumenge, 17

Diada

Disset de Gener, Sant Antoni, Diada del Poble de Menorca

Diumenge, 29

Concert

Concert a càrrec de La Galatea, música antiga

Convent de Sant Diego 19.30 h

Joventuts Musicals

Recollirem els vostres originals fins al 22 de gener

El número de febrer sortirà divendres dia 5

Records gràfics

Paco Mercadal

Foto cedida per:
Margarita Mercadal Riudavets

ALUMNES COL·LEGI NACIONAL "ES RAMAL" CURS 1959-60

D'esquerra a dreta i de dal a baix

1- José Giménez, Balbina Pons, Francisco Pons, Ritina Pons, Nito Florit, Margarita Mercadal, Tomàs Mercadal, Niní Goñalons

2- Eradi Olives, Margarita Carreras, Antonia Gornés, Rita Matilde Sintes, ??, Margarita Sabater, Nito Benítez

3- Mirna Olives, Juan Guàrdia, ??, Jaime Cardona, Eusebio Pons, Maruja Sabater

ALUMNES COL·LEGI NACIONAL "ES RAMAL" CURS 1966-67?

D'esquerra a dreta:

Dretes: Amparo, Rita Matilde, Esperança Palliser, Margarita Sabater, Aguedita, Toñi, profesora Juani, Ana Camps, Antonia Garriga, Antonia Rotger, Juana Rosa

Agenollades: Tina, Fina, Balbina, Margarita, Niní, Juanibel, M. Allès, Francis, Inés